

Brassói Lapok

XL. évfolyam
129 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1934. évi június 13

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegvonalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegvonalon 8 lej négyzetcenti-méterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Braşov, Str. Regele Carol 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK TEMESVÁRT!

Egy kis édes félhomályban Irta: Tanódy Endre

Tizenöt éve járjuk a nyilvános diplomácia ugyancsak nyilvános tanfolyamainak előadásait és be kell vallanunk, hogy a taneredmény meglehetősen sovány. A béke egyik wilsoni vívmánya, a diplomácia nyilvánossága, világellenőrzés a rejtett cselvetésekkel szemben, a fegyverzajtól és halálhörgésektől elkábult fülekben és agyakban mindez nagyon szépen hangzott és éveken át tudványó szemekkel követtük a nyilvános diplomácia tárgyalásairól szóló híradásokat.

Sok idő kellett hozzá, míg az őszintébelek kezdtek észrevenni és bevallani, hogy bizony nem sokat értünk mi mindezekből, míg a leleményesebbek arra jöttek rá, hogy teljesen kielégítő a külügyminiszterek beszéd- és írásmódját mondattanilag felületesen átszerkeszteni. Amiből a még avatatlanabbaknak az a határozott benyomása keletkezik, hogy szép és nagy dolog az a külpolitika, különösen, ha érti is az ember, mint például ők ketten: az író és az olvasó.

Valószínű azonban, hogy itt is a defektisták fognak végső sorban felülkerekedni, mert nekik jár az idő, nem az alkotó erőfeszítéseknek.

A leszerelésnek indult és biztonságivá átalakult értekezletek némává halkuló záró szakaszán kevés embernek marad majd az az érzése, hogy megértette, amit olvasott és átlátott az egyébként olyan finom szövésű és áttetszőnek mutakozó hálózatokon.

Egészen különös sajátága ennek az anyagnak, hogy minden részlete világos, de egybefoglalva teljesen átérthetetlen azoknak, akiknek nincsen módja a szöveg fonóját is megvizsgálni. A valódi perzsaszövegek korában divat volt szakértőnek lenni ebben a szakmában és emlékeztem, hogy a tekintélyek meg sem nézték a szövegek színét, hanem egyenesen a hátsó oldalára fordították Ezt a sokkal szubtilisabb diplomáciai szövést is csak az értheti meg, aki a lefödött bogokat is végigsimithatja.

A kitudottság, kitagadottság és kisebbségértékűség megsemmisítő tudatai különösen akkor ébrednek fel bennünk, ha mindjárt a felvetett problémát nem értjük és ámulva kutatjuk, hogy hol van tulajdonképpen a vitázni való?

A hatalmak békét keresnek. Kikkel szemben van szükség erre az évtizeden át folytatott megfeszített tevékenységre? Nyilván azokkal a hatalmakkal szemben, akik nem akarják a békét. De állítólag mind akarják. Hitler elsősorban, mert hiszen ma is azt iratja a lapjaiban, hogy Franciaország nem akarja elfogadni a becsületes békére nyújtott kezét, hanem Oroszország felé fordul. Mussolini is békét akar, annyira, hogy vállalja a béke kártékony és erényromboló hatásait, mert más oldalról szükségét érzi a gazdasági fellendülésnek, aki csak a biztosított béke velejárója lehet. Ha még ez a két legnagyobb hatalom is akarja a békét, ki akarja akkor a háborút és mivel kell értekezni és szerződnie a béke biztosítására?

Értjük az ellenvetést is, hogy mindezek csak mondva vannak, a valóságban azonban Németország fegyverkezett, fegyverkeznek és fegyverkezni fog. Ki ellen? Megmondta Rosenberg Londonban egész világosan. Igaz, hogy távoznia kellett, de megmondta, hogy legyen egyszer kimondva és az idő végezze el puhító munkáját a nyugati közvéleményekkel szemben, ahol ezek a közvé-

Kedélyes üzenetváltás:

Vajda Marosvásárhelyen:
„Nincsenek ellentétek a pártban!”

Maniu Badacsonyban:

„Üdvözlöm szívélyesen barátomat, Vajdát!”

Lezajlott a nemzeti-parasztpárt történelminek ígérkezett szászvárosi nagygyűlése... de cseppet sem volt történelmi

Szászváros, június 12

— Nem tudjuk, hogy képzelte Vlad Aurél ezt a Maniu—Vajda találkozást — mondotta a nemzeti-parasztpárt hunyadmegyei tagozatának egyik vezetőtagja. Talán azt hitte, hogy ezen a szászvárosi gyűlésen fognak békejobbot nyújtani egymásnak és egymás nyakába borulni? Aki ismeri Maniut — folytatta — az tudja jól, hogy semmitől sem irtózik jobban, mint az effajta szinpadias pózoktól. Vajda, az más... Vajda néha megenged magának egy-egy ilyen játékot, mert Vajda cinikus ember. De Maniutól mi sem áll távolabb...

A nemzeti-parasztpárt hunyadmegyei tagozatának nagygyűlése túlnőtt a megszokott kereteken és jelentőségén.

Azaz: csak úgy volt, hogy túl fog nőni!

A történelminek ígérkezett gyűlés nem lett történelmi. Lefokozódott egyszerű, párttagozati gyűléssé, amelynek jelentősége nem nő túl a helyi kereteken.

Ez a gyűlés azért ígérkezett történelminek, mert úgy volt, hogy itt fog megtörténni a nagy kibékülés Maniu és Vajda között. És a nagy kibékülés után meg fog történni a pártegység vissza-szilár-

ditása, mert most úgy áll a dolog, hogy a szakadás a legnagyobb kormányképes pártban bekövetkezhet!

Dehát a nagy kibékülés nem történt meg. Itt legalább is nem. Vajda eljött ugyan a szászvárosi gyűlésre, de Maniu otthon maradt Badacsonyban. Állítólag súlyos gyomormérgezése van, azért nem jött el...

Maniu üdvözlőt küld Vajdának

Herlea párttagozati titkár szombaton délután felhívta Badacsonyt és Vlad megbízásából megkérdezte Maniut telefonon, hogy számíthat-e megjelenésre a szászvárosi nagygyűlés? Maniu azt felelte, hogy nem, mert súlyos gyomormérgezése van, de ha javul az állapota, meg fogja látogatni Vladot. Aztán megkérdezte Maniu, hogy Vajda meg fog-e jelenni? Herlea közölte, hogy úgy tudja, igen. Mire Maniu:

— Kérem, tolmácsolják legszívélyesebb üdvözlőmet barátomnak, Alexandrúnak.

Ez Vajda kereszteve.

Ha nem volna olyan nyílt és kiélezett a Maniu és Vajda közötti pártellentét, ebből az üdvözlőből arra lehetne következtetni, hogy a nagy kibékülés már megtörtént. Nem, itt, Szászvárosban, vala-

hol máshol. Nem most, hanem már előbb...

Dehát ez a telefonon adott baráti üdvözlő sem jelent többet, mint Vajdának az a marosvásárhelyi kijelentése, hogy nincs pártellentét, az egészet csak az újságírók találták ki, hogy szenzációval szolgálhassanak olvasóiknak!

Vajda szokott ilyen kedveseket mondani és egy kis humora, úgy látszik, van Maniunak is.

Gafencu: „Megmentettük a liberális kormányt, hogy megmentse a demokráciát!”

A szászvárosi nagygyűlés különben elég impozáns keretek között zajlott le. A falvakból mintegy másfélezer ember vonult fel ünnepi díszben, zászlók alatt.

Bukarestből Gafencu és Anghelescu, a volt bankkormányzó jöttek el a gyűlésre, Vajda csak délután két órakor érkezett és csak a közös ebéden és a vezetőségi ülésen vett részt.

Gafencu a gyűlésen hosszabb beszédet tartott, amelyben kitért a legutóbbi kormányválságra és ezzel kapcsolatosan a következő kijelentéseket tette:

— A nemzeti-parasztpárt egy hét előtt megmentette a liberális párt kormá-

mények egyelőre még számba jönnek. Megmondta, hogy Oroszország ellen fegyverkezik Németország, hogy a Keleten keresi terjeszkedési és eladási piacát és ellenértékképpen szállítja a mostani orosz rendszer fejét.

Azóta ezt mindenki hiszi, mert ha nem hallotta volna is egy hivatalos kiküldött szájából, akkor is hinné. Csak arra nincsenek még garanciák, hogy Németország fegyvereire rá lesz-e vésve, hogy „Csak Keletre érvényes”, mint ahogy némelyik nyugati egyetem reáírta a mi ifjainknak kiadott diplomákra. Ezek a fegyverek egyaránt hordanak kelet és nyugat felé és nyugat ráadásul még közelebb is fekszik.

Ez az önként értendő tárgya és problémája a világdiplomácia értekezéseinek, függetlenül attól, hogy erről nyilvánosan nem esik szó, mert a valóság teljesen független a szavaktól és mert a tényeknek nem is rejtőző, hanem a tényekből tulesorduló következtetéseket szavakkal sem elhárítani, sem elföldni nem lehet.

Az a garancia, amit Angliától kérnek, amely nélkül sem biztonság, sem lefegyverzés nem lehet, erre vonatkozik. Hogy biztosítsa Franciaországot nem a mostani, hanem a majdani, a Kelet felől — esetleg — diadalmasan visszatérő Németország ellen.

És Franciaország mindent megtudhat abból, hogy ezeket a biztosítékokat megkapja-e, vagy sem? Ha nem kapja, ez azt jelenti, hogy Anglia sem kapta meg Németországtól a szükséges ellengaranciákat és nem hajlandó a világbékéért a maga békéjét kockára tenni.

Az angol közvéleményben vannak hangok, hogy adni kell ezt a biztosítékot, mert Angliának sincsen már külön szigetbékéje, mert ma már nincsenek szigetek. Sőt féligmeddig — az ő módjukon — kormányválság is van, mert ebben a kérdésben nincsen egyetértés, de ki tudja azt, hogy az angol kormány mikor ért egyet és mikor mutatja a kontinens felé, hogy töpreng?

Bizonyos az, hogy évek óta dolgozik azon, hogy Németország fegyverkezhesék, illetve, mély sajnálattal állapítja meg, hogy ezt amúgy sem lehet megakadályozni. És bizonyos az is, hogy a konferencia utolsó pillanataiban is olyan javaslatlalt jött, amelyben a biztonsági kérdés valahol hátul és minden hangsúly nélkül szerepel.

Mi mindezt tudjuk, ezt mindenki tudja és éppen azért ámulunk el tudatlanságunkon és teljes diplomáciai fejletlenségünkön, mert mindezekről nincsen szó ezeken az értekezleteken, ahol teljes elrontásban és légneműség-

ben uszkálnak a „lefegyverzés és biztonság ködfelhői.

Csak következtetjük, hogy Franciaország nem ok nélkül fordul Oroszország felé és hogy ha voltak annakidején diszkrét kifogásai a cári ország belső szerkezte ellen, még sokkal nehezebb vel áll össze a mai Oroszországgal. Ha ezt teszi, ha ezt mimeli, ha ezzel fenyegetőzik, akkor bizonyára vannak rá okai, csak hogy mindeiről nem beszélnek a nyilvános értekezleteken a mi számunkra.

Pedig volna valamelyes érdeklősége annak a néhány százmillió embernek is, aki ámulva hallgatja a sok békeszót, miután ha mégis háboru találna lenni, ugy mindnyájunknak el kell esétleg mennünk. Vagy hazulról, vagy a haretérről indulunk, de elmegyünk.

Művészi félhomályban, aminőt bizonyos helyiségekben a tangóhoz nyújtják, folynak és akadnak el ezek a tárgyalások, békédallam kiséréte mellett, de azért, mint a népszerű szöveg mondja, ebben az édes kis félhomályban „mennyi, mennyi mennyi — háborus vágy van”.

Igy kell lennie, mert ha nem így volna, akkor nem volna félhomály, hanem az a bizonyos világosság, amelyet a költő szomjuhozott és amelyről mi már lemondottunk.

nyát. Ezt azért tette, hogy megmentsse a demokráciát, mert ez a kormánybukás most a demokrácia bukását jelentette volna. Most azért fogunk harcolni, hogy megbuktassuk a kormányt — és megmentsük az országot!

Anghelcsu pedig arról beszélt, hogy a nemzeti-parasztpárt harca a kormányval rövidesen el fog dőlni és a nemzeti parasztpárt kormánya fogja átvenni a hatalmat.

Ki népszerűbb: Vajda, vagy Maniu?

Maniu távolmaradása a gyűlésről, a gyűlés résztvevői között szemelláthatóan, csalódást okozott. A falvak népe között Maniu népszerűsége tagadhatatlanul vetekszik, ha felül nem mulja a Vajdát! Talán éppen ezért, sem a gyűlésen, sem pedig a vezetőségi ülésen a Maniu-Vajda kérdést nem feszegették.

Minél értesülünk, a tagozati vezetőség elhatározta, hogy felhívást bocsát ki a pártegység megtartása érdekében. Hogy ennek lesz-e fogantatja, az egyelőre nem igen látszik valószínűnek, mert az ellentétek a maniuisták és vajdaisták között nagyon is mély szakadékot vájtak máris a pártegységben.

És ha szakadásra kerül a sor? Vlad Aurel erre az esetre a következő kijelentést tette barátai előtt:

— Engem olyan baráti kapcsolatok fűznek Maniuhoz és Vajdához egyaránt, hogy pártszakadás esetén lemondanék vezetőségi tisztéről, kilépnék a pártból és visszavonulnék a politikától.

Vajjon sor fog erre kerülni? Ezt a kérdést úgy kerülgették, mint a forrókását. Még Vajda is. Pár sablonos szót mondott érkezése után az üdvözetekre, aztán jóízűen elfogyasztotta az ebédjét a banketten és... nem nyilatkozott a pártvezetőségi ülésen sem.

Ellenben kirándult Algyógyfürdőre és este elutazott.

Ezzel le is zárult a szászvárosi nagygyűlés „történelmi” aktusa.

— Elhárjasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél, oxaluria és phosphaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést. Több jeles orvos, az anyagcserehátrétegek célselektív gyógymodja után kutatva, már a múlt században megállapította, hogy a Ferenc József vizkúrával nagyon szép eredményt lehet elérni.

A grivicai pör lellebbezési tárgyalása

Krajova, június 12.

A véres grivicai vasuti munkáslázadás újrafelvételi perének tárgyalása most folyik a krajovai hadbírószék előtt. A hétfőn délelőtt megtartott tárgyaláson a hadbírószék Vasilchie György munkást, a per első vádlóját hallgatta ki. Vasilchie György kijelentette, hogy nem igaz a vádiratnak az az állítása, hogy ő Moszkvában agitátoranfolyamot végzett volna, ő soha Moszkvában nem volt, csak Berlinben és ott is csak azért, hogy munkát keressen. Vasilchie György elmondotta, hogy őt február 14-én, tehát a grivicai véres események után 2 héttel tartóztatták le, csak azért, mert a rendőrség úgy ismerte őt, mint veszedelmes kommunistát. Vasilchie kijelentette végül azt is, hogy ő neki a grivicai lázadás előkészítésében semmi része nincs és a védekezését a legjobban bizonyítja az a tény, hogy az első tárgyalás során ártatlansága tudatában még tanukat sem nevezett meg. Ezzel a joggal ezután élni óhajt. A tárgyalást folytatják.

Kommunista diákokat tartóztattak le Bukarestben Számos erdélyi származású ifjú és lány van közöttük

Bukarest, június 12.

A fővárosi sziguranca 15 felsőiskolai hallgatót tartóztattott le, akik a hivatalos közlemény szerint kommunista szervezetet alkottak. Sok röpiratot, brosúrát, lapot, különféle jelentéseket és sokszorosító készülékeket találtak náluk.

Az elfogott diákok és diáknők között több erdélyi származású is van. Így Neuländer Ernő nagyváradi műegyetemi hallgató, aki tanulmányait Brünnben folytatta és Gross György lupényi diák, aki szintén a brünni műegyetem hallgatója volt. Kivülük letartóztatták még Klein Erzsébet és Reich Andor nagyváradi fiatalokat, Erdélyi Ilona bi-

harmegyei, valamint Herskovics Regina, Pepi és Eszter nagybányai lányokat, akik két titkos nyomdát rendeztek be a Str. Sfintilor 37 számú házban és a Spiru Gheorghiu-utcán.

A házkutatások során a sziguranca közegei a Viata Muncitoare mintegy 10 ezer, a Descatusarea 5 ezer, a Lupta Sindicala 2 ezer, a Steagul Rosu (Vörös zászló) 10 ezer s a Scanteia (Szikra) és Buletinul 2 ezer példányát kobozták el.

A letartóztatottakat a vizsgálat befejezte után átadják a II. hadtest hadbírószékének.

Ausztriában minden kész Ottó királyi trónraültetésére

Jeftics délszláv külügyminiszter Párisban nemcsak a kisantant, hanem Magyarország megkérdezését is követeli

Páris, június 12.

Jeftics jugoszláv külügyminiszter párisi látogatásával kapcsolatban a vasárnapi lapok ismét behatóan foglalkoznak a Habsburg-restauráció ügyével, mert úgy tudják, hogy a délszláv külügyminiszter elsősorban a bécsi tervek miatt tartózkodik a francia fővárosban és tárgyal a Quay d'Orsay vezetőivel.

A sajtó csaknem egyhangulag rámutat arra, hogy

Ottó királyi trónralépését Ausztriában már a legapróbb részletekig előkészítették.

Dollfuss kancellár, Starhemberg herceg

alkancellár és Innitzer dr. biboros-érsek erre vonatkozólag teljesen megegyeztek s terveiket a nemrégiben visszatért Jenő főherceggel pontosan megállapították. Allítólag Olaszország is hozzájárult ezekhez a tervekhez mert Ottó feleségül fogja venni az olasz király legfiatalabbik leányát.

A délszláv külügyminiszter kifejti Barthou és a francia kormány előtt, hogy Jugoszlávia és Csehszlovákia nem tűrheti el a Habsburgoknak Ausztria élére való visszatérését. Szerinte

Franciaországnak csak akkor szabad belemennie az osztrák államforma

megváltoztatásába, ha ebben a tekintetben a kisantant, valamint Német- és Magyarország is megegyezésre jut.

Ami Magyarország magatartását illeti, ugyancsak a francia sajtó úgy értesül, hogy mind Horthy kormányzó, mind pedig Gömbös miniszterelnök, határozottan ellenzi az ausztriai új Habsburguralmat, s mindent elkövetnek, hogy Magyarországon senki se kísérelje meg Ottónak a magyar trónra való ültetését. A magyar kormány — jelentik ki a francia lapok, — nem enged meg semmilyen olyan mozgalmat, amely a Habsburgok újabb uralmát célozza.

A Dréhr-tárgyalás izgalmas jelenetei

Drámai összecsapás Töreky tanácselnök és a vádlott államtitkár között

Budapest, június 12.

A törvényszék Töreky-tanácsa ma újabb izgalmas jelenetek között folytatta Dréhr Imre nyugalmazott államtitkár bűnügyének tárgyalását.

Mielőtt a mai tanúhallgatások megkezdődtek volna, kitünt, hogy

a per koronatanúja, székelykeresztúri Horváth Árpád szobrászművész — akit Magyarországon a magyar Rodinnak neveznek — a tárgyaláson nem jelent meg. A rendőrség jelentése szerint Horváth nyomtalanul eltűnt és eddig a leglézasabb nyomozás ellenére sem akadtak nyomára.

A rejtélyes eltűnés egész Magyarországon óriási feltűnést keltett.

A mai tárgyaláson a Holzbach-üdülő megvételét tárgyalták.

A vád az, hogy az üdülő megvételére előirányzott 331.000 pengő helyett 500.000 pengő vételárát fizették ki Krausz Simon bankháza útján.

Megemlíti a vádirat, hogy az üdülő megvásárlásánál egyetlen szakértőt sem hallgattak meg,

hanem a minisztérium egyszerűen megtekintette az üdülőt és rövid uton kifizették a vételárát, illetve végösszegként 500 ezer pengőt.

Dréhr Imre itt is azzal védekezett, hogy neki semmi egyéb szerepe nem volt a vételnél, minthogy végrehajtotta Vass József népjóléti miniszter utasítását.

— Az üdülő megvételét — vallja Dréhr — Krivos Árpád, Ripka Ferenc volt főpolgármester veje ajánlotta.

A levelet Krivos Vass Józsefhez intézte, ez is bizonyítja, hogy neki nem volt semmi szerepe.

Töreky tanácselnök megállapítja, hogy a levél nincs iktatva. Kérdést intéz Dréhrhez, hogy miért nem iktatta.

— Nem tartozott rám. Én nem voltam adminisztratív, hanem politikai államtitkár, — válaszolja Dréhr.

Töreky többször félbeszakítja Dréhr vallomását, egy-egy erősebb kifejezésnél erőlyesen rendreutasítja. Dréhr egyre izgatottabb hangon beszél s amikor Töreky ismét leint, zokogva kirobban:

— Elveszi tőlem a védekezés minden fegyverét és úgy bánik velem, mint egy rablógylilkossal.

Dréhr zokogása percekig tart, nem tud szóhoz jutni. Töreky mereven, szótlannal nézi, míg Dréhr, még mindig zokogva, folytatja vallomását.

Alig kezdett azonban hozzá, a tanácselnök ismét leint. Dréhr újra, szinte ordítva zokog fel:

— Ha megbíjnásított, akkor is csak az igazságot ordítom!

Amikor végül lecsillapul az izgalma, ismételtén arra hivatkozik, hogy nem kívánja Vass József emlékét keblemetlen színben feltüntetni, de mégsem vallhat mást, mint hogy teljesen az ő utasításai szerint jártak el a Holzbach-üdülő megvételénél.

Utána Holzbach Aurélt hallgatták ki, aki azt vallotta, hogy az üdülő vételárából 119.000 pengőt visszafizettek Krausz Simon bankháza-nak.

georgul Roman, Slanic-Prahova, Someseni Băi, Techirghiol-Eforie, Tusla (Culevea révén), Tusnádfürdő, Telega (Doftana és Campina révén), Valcele Sugas (Brassó, Sepsiszentgyörgy és Földvár révén) Valcana (Laculete révén), Zajzon (Brassó és Derestye révén).

Az elsorolt fürdőállomásokon az oda utazóknak legkevesebb 8 és legfeljebb 60 napot kell eltölteniük, hogy a kedvezményes vasuti jegyhez joguk legyen.

Ugyanilyen feltételek mellett kedvezményes vasuti utazáshoz van joguk azoknak is, akik a következő üdülőhelyekre utaznak: Láposbánya (Szamosújvár révén), Bocsa montana, Törösvár (Brassó révén), Brassó, Brezoiu (Lotru révén), Campeni, Campulung Bocovina, Colibita, Curtea de Arges, Derestye, Gura Homorului, Hargita-hegység (Csikszereda révén), Gyilkos-tó (Gyergyószentmiklós révén), Jacobeni, Agapia és Neamti kolostorok (Pascani révén), Tismana monostor (Tg.-Jiu révén), Varatec monostor (Pascani révén), Paltinis (Nagyszeben révén), Andrei Saguna és Orlat (Piatra Neamti révén), Nádpaták és Barcarozsnyó (Voila és Fogaras révén), Kóhalom-Nagyküllő, Stâna din Vale és Someseni (Beleányos révén), Tg. Ocna, Săcele (Carbunesti révén), Alsótömös, Felsőtömös, Toplita Torja, Fidelis és Bálványos (Sepsibükszád révén), Vámfalu (Vama révén), Prisaca Dornei, Alvéca, Valenii de Munte.

50 százalékos vasuti kedvezményt élveznek az egész év folyamán a következő fürdő- és üdülőhelyek: Herkulesfürdő, Félixfürdő, Pucioasa, Dornavatra, Azuga, Breaza de Sus, Busteni, Câmpina, Comarnic, Poiana Tapului, Szinaja, A Prahova völgyébe utazók oda váltott jegyükkel, ellentétben az ország többi fürdő és üdülőállomásaira utazókkal, azonnal visszautazhatnak, nem kell 8 napot töltsenek abban a helységben, ahová jegyük szól.

Az aradi magyar párt paktumtárgyalásai a közvéleményi választásokra

Arad, június 12.

A magyar pártnak a kormánypárttal folytatott paktumtárgyalásai még mindig nem nyertek befejezést. A tárgyalások azonban olyan előrehaladott stádiumban vannak, hogy remélik, holnap már sor kerülhet a megegyezés aláírására is.

Létrejött a kisantant és Oroszország megegyezése

Titulescu folytatta le Litvinovval a tárgyalásokat

A román minisztertanács jóváhagyta a genfi megállapodást

Félnapos lesz az utazás Bukarestből Odesszába

Hazaérkezett Titulescu külügyminiszter és Bratianu Dinu kormánypárti elnök

Bukarest, június 12.

A kormány tagjai szombaton este 7 órakor Tatarescu miniszterelnök elnökele alatt minisztertanácsra ültek össze, amelyen Radulescu Savel külügyi alminiszter bejelentette, hogy

Titulescu külügyminiszter a nap folyamán Genfben megegyezett Litvinov külügyi népbiztossal a normális diplomáciai kapcsolatoknak Románia és a Szovjetszövetség közötti felvételére vonatkozólag.

A külügyi alminiszter beszámolója alapján a minisztertanács vizsgálat tárgyává tette a Genfben kötött diplomáciai megállapodásokat s azokat egyhangúlag jóváhagyta. Ezután a kormány a parlament június 14-én összeülő rendkívüli ülésének a tevékenységi programjával foglalkozott.

A minisztertanács este 9 órakor ért véget s 10 óra után adták ki a hivatalos közleményt a fenti értelemben.

A DIPLOMÁCIAI KAPCSOLAT FELTÉTELEI

A két állam közötti diplomáciai kapcsolatok felvételére irányuló genfi tárgyalások az uralkodó és Tatarescu miniszterelnök tudtával és előzetes hozzájárulásával folytak. Titulescu külügyminiszter Radulescu Savel külügyi alminiszter útján a tárgyalások egész ideje alatt állandó összeköttetésben volt mind a királlyal, mind a kormány fejével.

Genfben szombaton délelőtt feltűnést keltett ugyan az a tény, hogy a külügyminiszterek közül még csak Litvinov, Titulescu és Benes maradt ott, de csak a beavatottak sejtették, hogy a nap folyamán sor kerül a diplomáciai viszony helyreállítására a Szovjetszövetség és a kisantant között. A három diplomata azért nem utazott el, hogy kicserélje a Hotel des Bergues-ben, Titulescu szalonjában pénteken délután létrejött megállapodások okiratait s nyilvánosságra hozassa őket. Titulescu és Litvinov, valamint Benes és Litvinov csaknem azonos szöveggel, levelet és jegyzéket váltottak, amelyekben leszögezik a diplomáciai kapcsolatok felvételének a feltételeit.

Titulescu külügyminiszter Litvinov külügyi népbiztoshoz intézett levelében közli, miszerint

a három külügyminiszter már a január 22-ikén tartott zágrábi kisantant-értekezleten elhatározta, hogy a kisantant tagállamai felveszik a normális diplomáciai kapcsolatokat a Szovjetszövetséggel, míhelyt ehhez meglesznek a szükséges diplomáciai és politikai előfeltételek.

A mostani leszerelési tanácskozások alatt folytatott tárgyalások eredményeképpen a kisantant állandó tanácsa megállapította, hogy

a politikai és diplomáciai feltételek megengedik a zágrábi határozatnak alkalmas időpontban való végrehajtását. Tekintettel erre, a román királyi kormány elhatározta a normális diplomáciai kapcsolatok felvételét a Szovjetszövetséggel s meghatalmazott miniszter kinevezését.

Ezután Titulescu külügyminiszter kifejezést ad levelében annak a meggyőződésnek, hogy a felvett diplomáciai kapcsolatok mindig normálisak és barátságosak maradnak s hogy a két nép továbbra is együtt fog működni a béke fenntartása érdekében.

Ugyanígy értelmű az a levél is, amelyet Litvinov külügyi népbiztos intézett Titulescu külügyminiszterhez.

A két levélnél sokkal jelentősebb az az

azonos szövegű jegyzék, amelyet Titulescu és Litvinov egymás között kicserélt. Ez a jegyzék mindenekelőtt leszögezi a diplomáciai viszony felvételét, majd megerősíti a következő megállapodást:

A román és szovjetkormány kölcsönösen garantálja mindkét állam fennhatóságának teljes és egész tiszteletben tartását s azt, hogy tartózkodni fog a másik állam belügyeibe és fejlődésébe való mindenféle közvetlen, vagy közvetett beavatkozástól, különösen pedig mindenféle agitációtól, propagandától és mindennemű közbelépéstől, avagy ennek támogatásától. Ezenkívül kötelezi magát a két kormány, hogy nem hoz létre, nem támogat és nem enged meg területén semmiféle olyan szervezetet, amelynek célja a másik állam elleni fegyveres harc, vagy erőszakos me-

rényletek a politikai, vagy társadalmi rend ellen, avagy terrorcselekmények, vagy ezek előkészítése a másik állam hivatalos képviselői ellen, ugyyszintén olyan szervezeteket sem, amelyek maguknak vindikálják a másik állam, vagy annak egyrésze kormányának a szerepét. Ugyanígy megtiltják területükön az ilyen szervezetek részére való toborzást, ezek fegyveres erőinek a területükre való be-, vagy átnonulását, fegyverek, munició és felszerelés és mindenféle anyag szállítását.

Amíg tehát a Szovjetszövetség kötelezte magát arra, hogy erőszakkal nem törekszik megváltoztatni a jelenlegi területi helyzetet, Románia is vállalta azt a kötelezettséget, hogy nem enged meg területén semmiféle fegyveres szervezkedést a Szovjet ellen.

Ki lesz a moszkvai román követ?

Ami a nagyjelentőségű genfi megállapodás gyakorlati keresztülvitelét illeti, Bukarestben úgy tudják, hogy Titulescu külügyminiszter hazaérkezése után rögtön kiszemelik a Moszkvába küldendő román követet, aki minden valószínűség szerint Davila Cita volt varsói, jelenleg washingtoni követ lesz. Davila egyik legkiválóbb ismerője a román-orosz problémáknak s amint emlékeztet, a diplomáciai viszony felvételére irányult előző kísérletekben főszerepet játszott.

Genfben különben elvi megállapodás jött létre Titulescu külügyminiszter és Litvinov orosz külügyi népbiztos között arra nézve is, hogy

ujra felépítik a Cetatea-Alba mellett lévő, szétrobbantott Dnyeszter-hidat s a munkát egyidejűleg mindkét oldalról

kezdik meg.

Míhelyt a hidat ismét használhatóvá tesszik, megindul a közvetlen vasúti közlekedés Páris, Belgrád, Bukarest és Odessza között. Ezen a vonalon a Bukarest és Odessza közötti utat gyorsvonaton 15 óra alatt lehet majd megtenni.

HAZAÉRKEZETT A KÜLÜGYMINISZTER

Aradi jelentés szerint Titulescu külügyminiszter hajnali fél 4 órakor Genfből jött az országba érkezett. A külügyminiszter, akinek a koraány elismerését fejezte ki a genfi sikeres munkáért, délután 3 órakor a fővárosba ért.

Érdekes, hogy ugyanezzel a vonattal tért vissza az országba Bratianu Dinu, a kormánypárt elnöke is.

Megsemmisítették a két évre ítélt református lelkész ellen hozott hadbírószági ítéletet

Ujratárgyalják Gavallér Lajos ügyét

Temesvár, június 12. Néhány héttel ezelőtt megírtuk, hogy a temesvári hadbírószág

két évre ítélte Gavallér Lajos református lelést.

A lelkész ellen az volt a vád, hogy a

hősök ünnepén a hősök emlékére nem tartott istentiszteletet.

Gavallér megfellebbezte az ítéletet a legfelsőbb hadbírószághoz, amely most megsemmisítette az ítéletet és az ügyet újratárgyalásra áttette a craiovai hadbírószághoz.

Tagadnak az aradhegyaljai arzénos bünper vádlottjai

Azt állítják, hogy kényszer alatt tettek a csendőrségen beismerő vallomást

Arad, június 12.

A törvényszéken ma vette kezdetét a világsi arzénos mérgekeverési bünper tárgyalása.

A bünper fővádlottja Duma Florica 54 éves asszony, akit azzal vádolnak, hogy első férjét megölte, jelenlegi férje ellen gyilkossági kísérletet követte el. Továbbá ugyancsak arzénal megölt egy nála lakó idősebb asszonyt.

A vád szerint még három esetben közvetve vett részt a faluban elkövetett sorozatos mérgezési esetekben, két ízben pedig közvetlenül követte el mások felkérésére a gyilkosságot.

Az asszony a tárgyaláson tagadja a gyilkosságokat és azt állítja, hogy

a csendőrségen erőszakkal vették ki belőle a beismerő vallomást. Tényleg adott kismértékben arzén gyógyítási célokra, de sohasem gyilkolt.

Duma Florica férje terhelően vall a felesége ellen. Azt állítja, hogy a felesége által beadott méregtől hét hónapig súlyos beteg feküdt és csak akkor gyógyult meg, amikor semmit sem evett meg, amit a felesége főzött. Az összes vádlottak tagadásban vannak s kivétel nélkül a csendőrségi verésre hárítják beismerő vallomásukat.

Tatarescu miniszterelnök és a kormány több tagja, akik vele voltak a vasárnapi csernovici tartományi minisztertanácsban, hétfőn reggel 8 órakor szintén visszaérkeztek a fővárosba, ahonnan szombaton éjjel utaztak el.

A KISANTANT ÉS A SZOVJET MEGEGYEZÉSÉNEK JELENTŐSÉGE

Annak, hogy most már Románia és Csehszlovákia is felvette a diplomáciai kapcsolatokat a Szovjetszövetséggel (Jugoszlávia egyelőre csak elvben járult hozzá a kisantantnak ehhez az elhatározó lépéséhez), világpolitikai szempontból is nagy a jelentősége. Azt mutatja ugyanis, hogy a Szovjetszövetség, amely még két évvel ezelőtt, mielőtt Németországba uralomra jutott a hitlerizmus, a revíziót követelő államok sorába tartozott, most végleg átpártolt a revízióellenes front oldalára. Ez már régebben nyilvánvaló s a legutóbbi genfi leszerelési tanácskozások során egészen kétségtelenné is vált már, a kisantanttal való megegyezése azonban újabb meggyőző bizonyítékát szolgáltatja ennek a nagy forderejű pálfordulásnak, amelynek egyik főrugója vitathatatlanul a hitleri Németország magatartása. Hitlerék irattárba tették a nevezetes rapallói szerződést, amelyet Rathenau és Stresemann zsenialitása hozott létre s amelynek szellemét a Hitler-diktatura előtti német kormányok gondosan ápolták.

Most megtörtént, aminek lehetőségére még csak néhány esztendővel ezelőtt is csak kevesen mertek gondolni: a Franciaországgal barátkozó és szövetséző Szovjetszövetség véglegesen a kisantant oldalára szegődött, besorakozott azoknak az államoknak a sorába, amelyek nem hajlandók megengedni a békeszerződések területi rendelkezéseinek a megváltoztatását. A Titulescu-Litvinov között végbe ment levél- és jegyzékváltás ilyenértéknéppen történelmi fordulópontot jelent az európai és világpolitikában is, nemcsak a két szomszédos állam közvetlen viszonyában.

BENES ÉS JEFTICS SZOMBATON ÉRKEZIK BUKARESTBE

A külügyminisztérium köréből nyert tájékoztatás szerint

a csehszlovák és jugoszláv követség megrapta az értesítést Benes és Jeftics külügyminiszterek Bukarestbe való érkezésének az időpontját illetően.

A két külügyminiszter szombaton jön Bukarestbe, hogy résztvegyen a kisantant állandó tanácsának vasárnap kezdődő értekezletén.

A bünper koronatanuja Kovács Ilona, akit szintén bünrészességgel vádolnak.

Kovács Ilona beismeri, hogy közvetítette a mérget az asszonyok között. Sorra a szemébe mondja a vádlottaknak, hogy megmérgezték hozzátartozóikat.

Az elnök kérdésére, hogy tudta-e, mire kell a mérge, amit ő adott át, nyíltan beismeri, hogy tudta és azért szállította a mérget, mert pénzre volt szüksége.

Tamasiu járásorvos vallomásában elmondotta, hogy ő nem talált egyetlen gyanus halálesetet sem, mert az arzénmérgezés tüneteit azonosak más betegségek tüneteivel.

A tárgyalást holnap folytatják.

Pusztító árvíz támadt Budapest egyik telepén a nagy záporosó folytán

Budapest, június 12

Vasárnap délután szokatlanul heves és erős záporosó zúdult a magyar fővárosra. A zápor különösen az Augusztatelepen nagy károkat okozott. A főszennyvizetatorna ugyanis nem bírta levezetni a hatalmas esőmennyiséget s annyira megtelt, hogy a nagy nyomástól szétrepedt. Miután a víz nem talált lefolyást, áradata elöntötte az utcákat, majd az alacsonyabban fekvő házakat, illetőleg a földszinti lakásokat is, a amelyekből ki sodorta a könnyebb butordarabokat.

A lakosság ijedten menekült az árvíz elől. A telep jórészt ki kellett üríteni a záportól támadt viszedelmes áradat miatt.

Mi az, ami bőrét üdév, frissé, fiatalossá varázsolja?

„FLOREAL“ arckrém

hatása páratlan!

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA“ Oradea

Gáztámadás esetén:

Nincs védekezés

— állapították meg a „Háboruellenes orvosok nemzetközi szövetségének“ párisi gyűlésén

Mikes Imre párisi riportja

Páris, június 12.

Chassigneux sebészprofesszor, aki kiváló tudós és még kiválóbb ember, ma leleplezte, hogy a gázmaszkák, amelyeknek használatát főképpen a vezérkarok ajánlják meghatározott gondoskodással a tájékozatlan polgári lakosságnak, vagy szak-kifejezéssel: a civilbagázs figyelmébe, nem arravalók, hogy megvédelmezzék, hanem arra, hogy elpusztítsák az embert. A Mutualité-palota nagytermében, ahol ez a leleplezés elhangzott, négyezres tömeg zsúfolódott, nem beszélve azokról az ezrekről, akik, ha már nem juthattak be a helyiségbe, a kapu előtt szorongtak, bámulván a hatalmas vérvörös falragaszokat:

— Meg lehet-e védekezni a polgári lakosságot a kémiai háború ellen?

„A háboruellenes orvosok nemzetközi szövetsége“, amely ezt a kérdést megvitatatta, határozott „Nem!“-mel válaszolt.

— Ne higgyenek, hölgyeim és uraim, a gázmaszkákban! — kiáltotta szinte szenvedélyes hangon Langevin professzor a gyűlés elnöke —. Nem szolgálunk egyéb célt, minthogy önöket, akik tájékozatlannak a dolgokkal szemben, hozzászoktassák a háború gondolatához. A megvédettség érzését keltik azokban, akik menthetlenül pusztulásra vannak ítélve...

Ezután következett a feljebb említett Chassigneux tanárnak beszéde. Illetve: vádbeszéde.

— A levegőben feje felett szálló már a halál s ön ostobaságnak nevezhető nyugalommal nézi közeledtét! — hangzott az első mondat.

Az emelvényen, a szónoki asztal előtt kis repülőgép — s bomba-minta, Chassigneux rámutat:

— Jól nézze meg... lehet, hogy még ebben az esztendőben megöli önt!

★

A professzor ezután, akárcsak egy vezérkari tiszt, szakszerű előadást tart arról, miként lehet Páris elpusztítani. Jelentéseket s táblázatokat szed elő, megállapítva, hogy az esetleges háború első éjszakáján 400 ezer kilogram bomba zúdul majd a francia fővárosra.

— A hatás, — mondja — szörnyűséges lesz...

A bombák ugyanis gázzal öntik el majd a vidám kerületeket.

A „foszgen“ hatását nem csökkenti sem tér, sem idő. Laasan behatol az erekbe és órák borzalmas szenvedései után végez az áldozatokkal. Az „Iperyt“ elégeti a légzőtestek szöveteit. Hatóereje napokkal a robbanás után is megmarad, méreggel itat át minden tárgyat, minden éllemiszert s tömegesen öldöki majd akkor is, amikor már régen szertefoszlott. A „cyanadrikn“ gáz szerteroncsolja az idegrendszert s azonnali halált okoz. De mindezek eltörpülnek a különböző széngázak mellett, amelyek ellen semmiféle segítség sincs s amelyek gyilkolnak még százszoros maszka ellenére is.

Négy száz tonna gáz egy-két óra alatt 40 kilométeres körzetet és másfél millió embert pusztít el. A hadvezetőségek azt hirdetik, hogy a támadás ellen biztonságot nyújtanak majd a beton-pincék. Chassigneux professzor hevesen tiltakozik e nyugtatás ellen. Egyrészt a gáz a pincékbe is beszűrődik, a légisztilló készülékek nem érnek többet ellenük, mint a maszkák. Másrészt a pincék kiépítésére fejenként 4000 frank kellene. Azaz csupán Párisra és környékére 20 milliárd frank.

— Szennyes üzlet az egész! A polgár és a munkás meghal, mások meg keresnek rajta. Az „Excelsior“ máris maszkahirdetéseket közöl. A divatlapok, meglátják, hamarosan maszk-modelleket fognak ajánlani a nyájas olvasónak. „Csinos, jól-svájfolt maszk, százszázalékos biztos!“ — mondják majd az anoncok. S félrevezetik önt, egyezzen bele a háborúba, hiszen ugysem fenyegeti veszély. Az igazság azonban az, hogy az álarc nem védelmez. A hadseregnek van a legjobb maszkja,

— Gázpróba Fogarason. Tudósítónk jelenti: A Fogarasi Gázvédelmi Bizottság kedden este fél tíz órai kezdettel 30 percig tartó gáztámadás ellen védekező gyakorlatot tart a polgári lakosság bevonásával. A gáztámadás ellen való védekezést a harangokkal fogják hívni adni. A jelre mindenki azonnal a legkö-

zelebbi házba „menekül“ — még ha nem is sajátja az. Az összes ajtókat, ablakokat be kell csukni légmentesen, minden világosságot ki kell oltani. Mindazokat, akik a rendelkezésnek nem tesznek eleget, a kívül mutatóknak, lisztes vízzel fogják befecskendezni és mint „elesetteket“ a városháza udvarára gyűjtik.

hozzá. Vagyis a gáztermelők és a maszkgyárosok! — fejezi be Chassigneux lemondó hangon.

★

Csomó szónok következik a professzor után. Tanárok, kémikusok, orvosok. Különböző szempontokból vizsgálják a kérdést, de egyöntetűen oda lyukadnak ki, hogy mindannyian elpusztulunk.

A végszó jogán Langevin, az elnök beszél még.

— A „Francia gázvédelmi liga“ népszerűsíti a maszkot. A liga egyik elnökségi tagja tábornok. Másik tagja egy gázgyár vezére. Üzlet!

Mi hát a tennivaló?

— Szervekedjenek mindannyian a fasiszmus s az imperializmus ellen. Ne a gáz ellen védekezzenek álarccal, hanem nyíltsággal a háború ellen. Ez a magasabbrendű ember feladata!

S végkövetkeztetésképpen mondott még egyebet is, de ez már olyan bátor és egyszerű volt, hogy a közlése tilos.

Meg lehet-e oldani szövetkezeti alapon az állásnélküli magyar fiatalság problémáját?

Súlyos százmilliókat dobunk ki évente az ablakon — mondja a Hangya vezérigazgatója

Szövetkezeti uton előteremthetnénk azokat a tőkét, melyek gazdasági, társadalmi és kulturális életünk további kiépítéséhez szükségesek

Nagyenyed, június 12.

A Hangya szövetkezet központjában Harmath János dr. vezérigazgatóval beszélgetek. Többek között szó esik az állásnélküli magyar fiatalság tragédiájáról.

— Bizony nagyon aggasztó a helyzet, — mondja Harmath dr. Nem szabad ugyanis az általunk magunkat, hogy majd „minden jobbra fordul“. A megélhetési utjai csaknem teljesen el vannak zárva előlünk. Itt nincs más mód, mint saját erőnkkel építeni ki azokat a munkalehetőségeket, amiket kisebbségi életünk mai szerveztségében nyújtani képtelen.

— Pénzünk nincs, tőkék nem állnak rendelkezésünkre. Nemzeti vagyonunk a gazdasági válság következtében tragikusan összezsugorodott. Az idők követelik, hogy ezután együttélésünket más gazdasági formák közé szorítsuk, kiküszöbölve mindazt, ami az egyéni haszonnak állott eddig szolgálatában. Saját erőnkkel kell megszerveznünk azt az intézményt, melynek keretei között az egyén az összesség boldogulásában találja meg saját boldogulását.

— Az erő, amely minket mai helyzetünkben fölemelhet: a kölcsönösségen alapuló önségely gondolata. A szövetkezeti rendszer fölényben van a kapitalisztikus rendszerrel szemben, mert önségely mindig van, de tüke nincs és ha nincs, akkor a gazdasági életben bizonyos zökkenések állnak be, mint most is.

NEMZETI FELADATAINK

Elmondja Harmath dr., hogy a Hangyához tartozó szövetkezetek ezen a téren milyen munkát végeztek eddig. Elismeréssel nyilatkozik a B. L. akciójáról, melynek az ország magyarlaktá vidékein igen szép eredményei mutatkoznak. Sajnos, a magyarság túlnyomó többsége még mindig nincs áthatva a szövetkezés szükségességének gondolatától s így évente súlyos százmilliókat dobunk ki, szerinte, az ablakon, a nemzeti feladataink iránt közömbös közvetítő kereskedelemnek, holott a fogyasztási szövetkezetek révén elérhető megakarítás előteremthetné azokat a tőkét, amik gazdasági, társadalmi és kulturális életünk további kiépítéséhez szükségesek s megadná számos új társadalmi és kulturális intézmény létesítésének a lehe-őségét is.

A Hangyához jelenleg 317 szövetkezet tartozik, köztük 187 saját házzal. Tagjaik száma közel 100 ezer, üzletirésztőlük tartalékjaik 51 millió lejt tesznek ki. Ezek a szövetkezetek közel 1500 falusi ember létfenntartását biztosítják.

A FIATALSÁG FELADATAI

— Az állásnélküli magyar ifjúság elhelyezkedésének lehetőségét kétféleképpen is látom, — mondja Harmath vezérigazgató. Az egyik volna magának a jelenlegi állapotában levő fogyasztási szövetkezeti mozgalomnak olyan kiépítése, hogy ez képes legyen

legalább 1000 ember részére megélhetést nyújtani.

A másik az, hogy ha megerősödünk és az értékesítés megszervezését is kezünkbe vesszük, ezen a téren a szakképzett fiatalok egész serege tudna a mozgalom keretében biztos és állandó kenyérhez jutni.

— Ne mromantikus képzelődések ezek. Számokkal igazolom, hogy elgondoláson mennyire a valóságon alapszik. A romániai magyarság lélekszámát 1 millió 600 ezerre becsülve, 400 ezer magyar fogyasztó családról beszélhetünk. Egy család fogyasztásának mértékét a legminimálisabb szükséglettel mérve, (napi 30 lej), 400 ezer család évi fogyasztása 4 milliárd lejt tesz ki.

Ebből a közvetítő kereskedelem haszna minimálisan 15 százalék: 600 millió lej, amiből legalább 7 százalék, 280 millió lej a tiszta nyereség. Igaz, hogy ez nagyon ideális számítás, mert hiszen nem gondolhatunk arra, hogy az összes fogyasztó családokat be lehet majd szervezni, de mégis izelítőt ad a lehetőségek-ből.

Allítom, hogy a fogyasztási szövetkezetek széleskörű beszerzésével olyan tőkét tu-

Hogyan dolgoznak az iskolai szövetkezetek?

A Hangya egy idő óta igen érdekes, figyelemreméltó újítást vezetett be a szövetkezeti propaganda terén. Külföldi mintára közép- és elemi iskolai szövetkezeteket szervez, azzal a céllal, hogy a tanulóijságot bekapcsolja a szövetkezeti munkába. Az alapszabályok második szakasza így hangzik: „Az iskolaszövetkezetek célja a) a szövetkezés eszméjének megismertetése az iskolásgyerekekkel, b) az iskolában a kölcsönös szeretet és segítség, az összetartás és a szövetkezeti gyakorlatok alapján való együttműködés fejlesztése, c) a tanulóknak szükséges iskolaszerekkel és más árukkal való ellátása, pl. kézimunkaúru, cukorka, stb., d) a szövetkezet az elért nyereségeiből elsősorban a szegény tanulók könyveinek, iskolaszereinek ellátásáról gondoskodik, e) a tiszta nyereségből évvégén könyvtulajdonosztandó ki, közös játékok szerzendők be, kirándulás rendezendő.

Az iskolai szövetkezetek a tanítók, illetve a tanárok felügyelete mellett működnek.

Tisztikarukba csak iskolás gyerekek választathatók be.

Ezek a liliputi szövetkezetek teljesen a rendes szövetkezetek mintájára dolgoznak. Elnökök, könyvelőjük, felügyelőbizottságuk van, az üzleti év végén pedig mérleget készítenek. Mutatóba leközzöljük a kisperegi elemi iskolai szövetkezet legutolsó mérlegét:

Árukészlet beszerzési áron Lei 480, folyószámla követelés a fióktól 105, készpénz pénztárosnál 131, egy könyvre kétes 65. Összesen: Lei 781. Üzletirészekből 500, folyószámla tartozás Hangyának 36.55, felesleg 244.45. Összesen:

dunk megtakarítani, amelyek a többi gazdasági ág szövetkezeti szervezését lehetővé teszik.

— Világszerte folyik a termelésnek bizonyos átirányítása, csak nálunk lehet a legnagyobb tértelenséget tapasztalni ezen a téren. Ha arról nem is beszélünk, hogy a mi gazdánk rosszul és nem egyöntetű cikkeket termel, kétségtelen, hogy még kevésbé tudja azt: mikor mit, hogyan értékesítsen s ezért a fogyasztási árukon jóval alóli szokta elvesztegetni terményeit. Szükséges volna tehát egyrészt a termelésnek is bizonyos foku irányítása és ugyanakkor az értékesítés megszervezése, ez pedig csak szövetkezeti alapon lehetséges.

Igy minden falu eltarthatna egy képzett fiatalembert, aki a gazdák termelési és értékesítési irányítója lenne.

Mivel azonban a termelés irányítása és az értékesítés megszervezése nagyobb tőkét igényel, ami jelenleg nincs, a fiatalságnak azon kellene lennie, hogy saját jövője érdekében igyekezzék megismerkedni a szövetkezeti mozgalommal, másrészt pedig a gondolatot terjesztteni ott, ahol erre módja van.

Lei 781. Elnök: Bokor Sándor V. o. t. Pénztáros: Szép Rózália IV. o. t. Könyvelő: Farkas Erzsébet V. o. t.

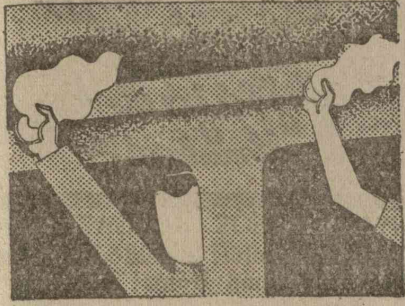
A beküldött mérleghez a szövetkezeti „előnök“ kisérő levelet is csatolt. „Mint a nagyok — írja — mi is gyűlést tartottunk, ahol jelen volt vagy 200 gyermek. A megalakulás egy nagy kiáltással egyhanguan ment, olyan nagy kiáltással, hogy hallottak a tanító urak sem, pedig ők hozzá vannak szokva a hármához. Az iskolában a tanító ur átengedett egy lakattal felszerelt szekrényt, amelyet berendeztünk boltunk. A boltost fáradsága jutalmul egyszerre moziba küldtük. Egy szegény iskolás gyerekek könyve árát kölcsönöztük. Karácsonyfa ünnepélyt rendeztünk, ahol minden gyermek kapott cukrot. 1500 gyufáskatulya tetejéért a gyufagyár egy futball-labdát ad. Ha mindenképpen maga gyűjtötte volna, akkor nagyon soká, vagy sohase tudtuk volna összegyűjteni. De mi, akik szövetkezők vagyunk, összeálltunk és közösen gyűjtöttünk. Év végén a tiszta nyereségből futball-pumpát veszünk a fiuknak, de a lányoknak nem tudjuk, mi vegyünk. Kérjük, tessék szíves lenni megírni, hogy mit vegyünk a lányoknak, amivel ők közösen tudnának játszani...“

Az a munka persze, ami a Hangyában folyik, csak a kezdet kezdetét jelenti. Nagyobb arányú propagandára van szükség, városi és falusi előadásokra, hogy a magyarság minden rétegében kialakuljon az a közszellem, amiben alkotni és haladni lehet.

Kakassy Endre

HIREK

A B.L. nyaralattási akciója

fesszorai, a külföldi magyar intézmények vezetői és a szellemi élet más, kiváló egyéniségei magyar, angol, francia, német és olasz nyelven tartanak előadásokat mindarról, ami a világ bármely részén élő magyar embert érdekelhet, ami a művelt embert a tudomány haladásával kapcsolatban tartja. Különösen érdekessé teszi a nyári egyetemet a magyar résztvevők számára az idegenek jelenléte és a kedvükért rendezett és a tafolyam tulajdonképpeni tanrendjét kiegészítő nyelvleckék, hangversenyek, vetített képes bemutatások és kirándulások. Mindenkinél, aki a magyar hajdu metropolis utcaán az utóbbi időben megfordult, feltűnt az a nagy átalakulás, amelyen Debrecen átment.

Pompás parkok, sétányok és zöldelő terek emelik vonzó erejét. Valóssággal virágzó és virágos európai nivón álló várossá fejlődött ki. A nagy erdőben levő sós-jódos-bromos meleg (30 foktól 50 fokig) fürdője, sétáló helyei a nyári egyetem nyújtotta szellemi gyarapodás mellett eszményi nyaralást biztosít hallgatóinak. A nyári egyetem a felvétel semmiféle előképzettséghez nincs kötve és a beiratkozott hallgatók 6 pengő beiratkozási díj mellett, napi 3 pengőért lakást, reggeli, ebéd, vacsorát kapnak és a magyarországi vasúti vonalakon 33 százalékos kedvezményt. Prospektust és felvilágosításokat készséggel küld a nyári egyetem titkársága, Debrecen, Póstafoák 10.

ABLAK

Kivételes rendszabályokkal, vélte Cavour, minden számára el tud kormányozni. Félek, hogy Cavour alábecsülte a számarakat. A számar bizonyára nem lánghelme, de makacs és szívós — kormányra jutáshoz és kormányon maradáshoz pedig ez kell. Szívóssággal a kivételből szabály lesz s az ideiglenességből állandóság. Átmenet, mely nem szűnik meg menten, nem átmenet, hanem történelem.

★ Házasság. Hatvany Margit és Cioata Constantin repülőgép-technikus, folyó hó 9-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Elevenen elásta a csecsemőt, mert leánynak született. Déváról jelenté tudósítónk: Poenar Rusalim felsőlunkai földműves elhatározta és ezt többek előtt ki is jelentette, hogy ha áldott állapotban levő felesége lánygyermeket fog szülni, meg fogja ölni, mert neki leánygyermek nem kell. A fenyegetését be is váltotta. Leánygyermek született és a csecsemőt Poenar, születése után azonnal elevenen elásta a ház küszöbe alá. A törvényszék a gyilkos apát három évi súlyos börtönrre ítélte.

— Biharmegyei hírek. Tudósítónk jelenté: Borzasztó a kétségbeesés Biharmegyében. A nagy szárazság miatt, amugy is gyenge természetű halálos csapás érte. Itéletidő vonult el a megye északkeleti részén, 6 község, ugymint: Olasz, Kerek, Asszonyvásár, Csátár, Keresztur és Keserü természetű 60—100 %-ig elpusztította. Egy félórás tyuktojás nagysága jég esett és nemcsak a termést, de a szabadban tartózkodó emberek és állatokat is súlyosan megsebesítette. A hatóságoknak intézkedniük kell, hogy segedélyben részesítsék a szerencsétlenül járt falvakat, különben ezek a legnagyobb nélkülözéseknek néznek elébe. — Mada székelyhádi raktárnoknak ellop-ták az óráját és egyéb értéktárgyait. A csendőrség Szilágyi József 22 éves kocsisra gyanakodott, kit felvittek a csendőrségre és alaposan elverték. A legény elkeseredésében a selindi őrháznál a Várad felé menő személyvonat elé vetette magát. A vonat kerekelt a fejét teljesen szétmorzsolta és azonnal meghalt. — Kiss Lajos székelyhádi 60 éves jómódu parasztgazda feleségével már évek óta nem a legjobb viszonyban élt. A napokban egy veszekedés után annyira elkeseredett, hogy az udvaron levő kutba vetette magát. Idejében észrevették és a szomszédok segítségével sikerült kimenteni. — Nagy elkeseredéssel vették tudomásul a biharmegyei korcsma- és vendéglőtulajdonosok a hatóságok legújabb rendeletét, mely szerint este 10 órakor már zárniok kell. Eddig is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták magukat fenntartani, ezzel a rendelettel pedig éppen halálra vannak ítélve.

— Az osztályorszáját vezérigazgató-sága közli, hogy az egymillió lejes mozgó jutalmak, melyeket a második osztály huzásának befejezéséig nem sorsoltak ki, a harmadik osztályban kerülnek kisorsolásra. A harmadik osztályban még egy-egy millió lejes jutalmat helyeznek el az urnában s így július 3. és 4-én a rendes és tervszerinti nyereményeken kívül még 5 darab egy millió lejes mozgó jutalmat sorsolnak ki. Minden mozgó jutalmat, melyet az előző négy sorsoláson nem huztak ki, az 5-ik osztályban kötelezően sorsolásra kerül.

★ Elveszett június 5-ről 6-ra virradó éjszaka a Jorga Miklós-utca 2. sz. ház elől egy Rita nevű spaniel-cockerl fajtájú négyhónapos nőtény kutya. Becsületes megtaláló illő jutalom ellenében adja be a Jorga Miklós-utca 2. szám alatti vendéglőbe.

— Meghosszabbították a zsilvölgyi bányamunkások kollektív szerződését. Petrozsényi tudósítónk jelenté: A zsilvölgyi bányamunkások kollektív szerződése, amint már jelentettük, május 31-én lejárt és tárgyalások indultak a kollektív szerződés meghosszabbítása érdekében. A tárgyalások eredménnyel zárultak s a kollektív szerződés érvényét minden lényegesebb változtatás nélkül további egy évre meghosszabbították.

MERÉNYLETET KÖVETEK EL AZ UTOLSÓ SPANYOL DIKTÁTOR ELLEN

Berenguer tábornok, a spanyol királyság utolsó miniszterelnöke ellen a napokban vidéki birtokán baloldali terroristák revolvermerényletet követtek el. Berenguer azonban meg sem sérült, míg Fernando nevű öccsét halálra sebeztek a merénylők golyói.

— Marosludasi hírek. Néhány héttel ezelőtt a marosludasi tanítógyűlésen egyesek szót emeltek az ellen, hogy a járás székhelyén miért vannak még ma is vezető állásokban magyar tisztviselők. Az elégedetlenségnek visszhangjaként a napokban megkapta áthelyezési értesítését Marosludasi állomásfőnöke, ugyszintén az adóhivatal főnöke is. Személyük és működésük ellen bár semmi kifogás nincs, mégis mindkettőjüket Dobrudzsába helyezték át. — Banciu adóvégrehajtót, saját kérelmére, a tordai adóhivatalhoz helyezték át. A félelmes adó-tisztviselőt általános megnyugvás kísérte Marosludásra. — Sármas község állomásán a bukaresti nagygyűlésre utazó rokkantak a csendőroket — akik le akarták szállítani őket a vonatról — véresre verték. Tövisen azonban már erős csendőrküldemény várta a rokkantakat és tekintet nélkül arra, hogy voltak-e jegyük, vagy sem, mindannyukat le szállították a vonatról.

— Levette magát három emelet magasságból. Kolozsvárról jelenté tudósítónk: Szilágyi Dezső 32 éves kereskedő Marinescu-utca 37. szám alatt levő lakásának második emelet felletti padlásablakából levette magát. A kereskedő ittas állapotban szánta el magát a tragikus ugrásra. Ballábát eltörte.

— Utonálló Kolozsváron. Kolozsvárról jelenté: Vasárnap éjjel Cuibus Aurél 26 éves munkást a Dermata-gyár közelében kapavál felfegyverzett ismeretlen rablók megtámadták. A munkás fején szenvedett súlyos sérüléseket. Az ismeretlen támadók, miután áldozatukat tehetetlenné tették, elrabolták a nála levő pénzt. A rendőrség nyomoz az ügyben.

— Csikmegyei hírek. Tudósítónk jelenté: Az idegenforgalom fellendítése érdekében dolgozó klimatikus bizottság népes gyűlést tartott a Gyilkos-tónál. A gyűlésen elhatározták, hogy a tó környékét, a hegyfokok felhasználásával, ivóvízzel látják el. Továbbá, hogy a Gyilkos-tóhoz társas gépkocsijáratot szerveznek, amely július 15-től életbe is lép. — Július hó második vasárnapján a Kolping legényegylet zászlószentelési és tagváltási ünnepséget rendez. — Az EKE csiki csoportja a zsigódi órámai „Háromvár” kiadására öt hónappal ezelőtt engedélyt kért a műemlékeket védő országos bizottságtól. Az engedély többszöri sürgetés dacára sem érkezett meg, miáltal a tavaszra tervezett ásatási munkálatok bizonytalan időre halasztást szenvednek. — Csik-sámylón július másodikán tartják meg a ha-

gyományos „Ezer székely leánynap”-ot. A nagyszabású ünnepségre már megkezdődtek az előkészületek. — Gheorghe Joan csikszentimoni állami iskolai igazgató levélben életveszélyesen megfenyegette és súlyosan megrálgalmazta Tódor László plébánost. A pap az írásos bizonyíték alapján bűnvádi feljelentést tett a tanító ellen. — Csikmegyében Burlacu Vasile állítólagos lapkiadó, részint szép szóval, részint terrorral előfizetőket gyűjtött „Villám” című, jövőben megjelenő lapjára. Miután Burlacu az összeszedett pénzekkel eltűnt Csikmegyéből, a beígért lap sem érkezett meg, a rászedett előfizetők feljelentést tettek az ügyészségen.

— Felszentelték a kolozsvári református Aggmenházat. Kolozsvárról jelenté tudósítónk: Vasárnap szentelték fel Kolozsváron a református Aggmenházat és a Benedek Elek Napközi Gyermekeket. A szentelés impozáns ünnepség keretében folyt le, nagyszámu közönség részvételével. Az ünnepségen az elhunyt kitűnő magyar írónak, Benedek Eleknek Budapesten élő fia, Benedek Marcel is megjelent.

★ A szerelem olasz regényírója. Guido da Verona, a mai olasz regényirodalom egyik legérdekesebb reprezentánsa. Népszerűsége D'Annunzióhoz közeledik. Regényeiben ott ragyog az olasz ég forró napsugara, stílusa a virágos kert ezer színét tükrözi, a viharos szenvedélyek leírásánál egyforma erővel tudja érzékeltetni a szerelem örömtitát, ujjongó pillanatait és az emberfeletti fájdalom szívet véreztető érzéseit. Cléo divatszalon kábitó és forró regény. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó Kapu-utca 56—58. az udvarban.

— Olyan elvetemült, hogy a pokol is kevés büntetés lenne. Kolozsvárról jelenté: Érdekes rágalmasági perben mondott ítéletet a kolozsvári tábla. Még 1929-ben történt, hogy Popa Gligor feleki lakos 27 késszurással meggyilkolta kedvesét. A törvényszék ötévi fegyházra ítélte. Védője, dr. Giurgiu János, enyhítésére fellébezett. A táblai tárgyalásra dr. Ciobanu Emil törvényszéki orvosi szakértő terjedelmes írásbeli jelentést készített, melyben többek között így jellemezte a gyilkost: „Olyan elvetemült, hogy a pokol is kevés büntetés lenne számára”. A tábla az orvosi vélemény hatása alatt fel is emelte tízévre a büntetést. Giurgiu ügyvéd nem hagyta szó nélkül a szakvéleményt és több lapban nyílt levél formájában támadta meg az orvost azzal, hogy „nem ért a szakmájához”. Ciobanu dr. rágalmaságért és ötmillió lej kártérítésért perelt az ügyvédet. A törvényszék ötezer lej erkölcsi kártérítést meg is ítél. A tábla most megsemmisítette a törvényszék ítéletét és felmentette az ügyvédet.

— Egy bukaresti leány halálos tragédiája. Bukarestből jelenté: Pop Ecaterina 24 éves tisztviselőnő, Bukarest egyik parkjában öngyilkosságát követett el. Tervének megvalósításához a legborzalmasabb halálnemet választotta. Meggyújtotta ruháit, de minden elhatározása dacára sem bírta bevárni a halált, hanem fájdalomában segítségért sikoltózott. Az összecsendült sétálókat kabátok segítségével eloltották a tüzet, a szerencsétlen leányt súlyos égési sebeivel kórházba szállították. Kihallgatásakor kijelentette, hogy irodamunkája mellett, magán-szorgalomból egy leányliceum magántanulója volt és afölötti bánatában követte el az öngyilkosságot, mert pénzhány miatt nem jelenkezhetett vizsgáira. A szerencsétlen leány néhány órai kínos szenvedés után meghalt.

Mai dráma néhány sorban

Braila, június 12

A rendőrség hétfőn este Braila egyik kocsmájában letartóztatta Ozsdár Alexej és Mihály orosz menekült testvéreket. A két orosz menekült botrányt rendezett a korcsmában, verekedni kezdett a zajra elősiető rendőrökkel és csak hosszas dulakodás után sikerült megkötözni és a rendőrségre szállítani őket.

A rendőrségi kihallgatás során aztán megrendítő tragédia elevenedett meg. Kiderült, hogy a két Ozsdár fivér Ozsdár Kyrill volt cári tábornok fiai. A forradalom kitörése után a forradalmárok ellenforradalmi tevékenység miatt kivégezték a tábornokot. A fiuk menekülni kényszerültek. Az Ozsdár fivérek Romániába jöttek, dolgozni keztek nem ment, lopni próbáltak, az sem sikerült, végül is teljesen lezüllettek. A szerencsétlensorsu fiatalembereket a brailai ügyészség fogházába helyezték el.

Mese az iparosról és a betegsegélyző ellenőrökről

Már az is gyerekijesztő mesének hangzik, hogy az iparosoktól visszamenőleg behajtják a betegsegélyző díjakat. Az új társadalombiztosítási törvény tudvalevőleg a kisipari munkaadókat is bekenyszerítette a betegsegélyzőbe, illetve társadalombiztosítóba. A törvény körül viták és késedelmek voltak s az illetékeket csak ez év elején kezdték behajtani, 1935 június 1-ig visszamenőleg. Ez is érthetetlen, hiszen a tavalyi illetékeket tisztára potván fizeti az iparosság. Ellenszolgáltatást már nem kaphat érte, visszamenő hatállyal nem lehet beteg, nem veheti igénybe a betegsegélyzőt tavalyi influenzájára. Ezen a fonákságon azonban nem lehet segíteni. Illetékes helyen is azt a felvilágosítást adják, hogy a visszamenőleges fizetést törvény írja elő.

Az azonban már nem lehet törvényes, amit egy betegsegélyző ellenőr véghezvitt egy helybeli iparosnál. Nevét nem írjuk ki: ki mer ujjathuzni a nagy hatalmu hivatal embereivel?

A szóbanforgó iparoshoz nemrégiben beállt az ellenőr és követeli a bélyegek árát. 1934 január 1-ig heti 22 lej, az idén heti 36 lej ára bélyegyet kell beragasztania az ellenőrző könyvecskébe minden iparosnak.

— Nincs pénzem — mondja az iparos — különösen annyi, hogy az egészet egyszerre kifizessem. Tudtommal vagy 1250 lej, 1935 június 1-től 1934 május 1-ig. Akárki utánaszámíthatja. Ennyim azonban nincs.

Az ellenőrnek azonban vastag ceruzája van. Leül, számít és diadalmasan kihoz 3528 lejt. Kifizetni!

Az iparos ámul-bámul. A „proces-verbal” először is 1935 április 1-től számítja az illetéket, 1764 lejt, ellentétben a törvénnyel, amely június 1-et ír elő. De még onnan számítva sem adódik ki az 1764 lej. Talán valami százalékokat számított hozzá. Azután az egészet megdupláztta, büntetés címén. Így tényleg 3528 lej. Iparos, fizess!

A szóbanforgó iparosban azonban volt annyi vér, hogy megtagadta a büntetési jegyzőkönyv aláírását. Mire az ellenőr, végrehajtót-dobot emlegetve, eltávozik. A jegyzőkönyv ottmarad. És most jön a java.

Az iparos elmegy az illetékes iparosszervezet elnökségéhez. Ott megtudja, hogy még nem köteles fizetni. Az elmaradt díjak fizetésére július 1-ig haladékokat kaptak az iparosok!

A temesvári betegsegélyző 1110—1934 számu határozata szerint a hátralékokat 1934 július 1-ig kell rendezni, büntetés csak július 1. után számítható fel.

Két hét múlva beállt egy másik ellenőr. Ez már engedékenyebb fiú. Szintén jegyzőkönyvet vesz fel, de csak 1584 lejről. Nem is duplázza meg az összeget büntetés címén. Tehát vagy az egyik, vagy a másik ellenőr rosszul számolt. Vagy mind a kettő.

A pénzt azonban ez is követeli. Viszont az iparos most már nyugodt. Nem tud fizetni, nem is köteles azonnal. Az ellenőr fenyegetések közepette eltávozik.

— Holnap jövök újra, behajtom a pénzt!

Másnap azonban nem jön.

Következik a harmadik felvonás. Az első ellenőr visszatér. Kéri a pénzt. A 3528 lejt.

— Nincs még pénzem — mondja az iparos. — Majd kifizetem részletekben, amennyi tényleg jár.

— Azt nem lehet.

— De én megtudtam, hogy az iparosok haladékokat kaptak a hátralékok kifizetésére.

Az ellenőrt elönti a méreg.

— Hát azt ki mondta meg magának?! Igen, ki merté felvilágosítani! Micsoda hallatlan merészség!

Ezután még egy kis alkudozás folyik. Az ellenőr főleg a büntetést szeretné lefizettetni az iparossal, azon már nem is aagyon erősködik, hogy az elmaradt bélyegeket azonnal beragasztassa. A fő a büntetés, készpénzben — amiből nyilván jó százalékokat keres az ellenőr. Miután azonban az iparos nem enged, az ellenőr elmegy. Azóta sem jelentkezett, sem az első, sem a második.

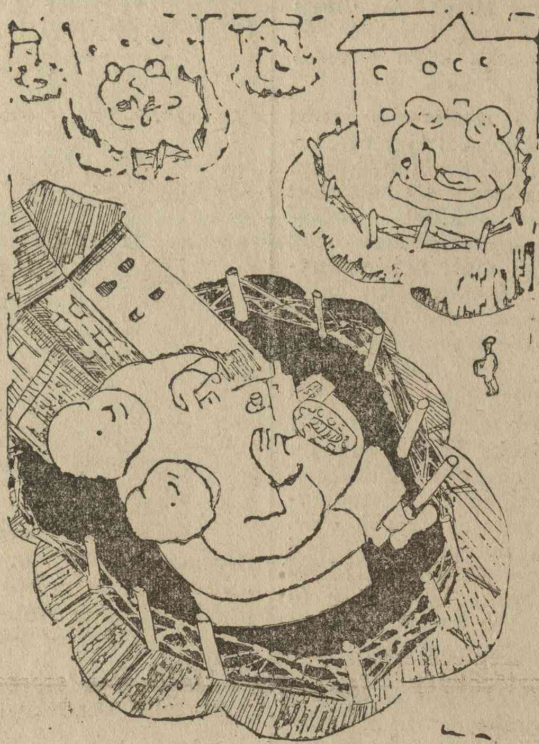
Kérdjük most már a társadalombiztosító nagyteljesítő igazgatóságát: milyen véleményrel legyen az iparosság a betegsegélyző egyes végrehajtó közegeiről? Szabályszerű lehet-e, ami itt lefolyt?

Körbe-körbe Temesváron

Itt a temesvári nyár. Virágzik már a rózsza és a terményspekuláció. Az öntözőautó a nyári toalettkekre vadászik. Pornak, legalábbis a belvárosban, semmi nyoma. A Capitol-mozi bünöseinek szntén. A nyár jó konjunkturát hoz, a munkanélküliek nyáron nem kapnak enni. A patkányok igen. Előbbiek lesoványodnak és elhullnak, utóbbiak fordítva. Hölgyek felveszik a nyári toalettet. Szabók a toalettet árát ritkábban. A kolumbácsi légyjárs elmúlt, csak ideiglenes volt. A városi tanács nem mulik el, noha szintén ideiglenes.

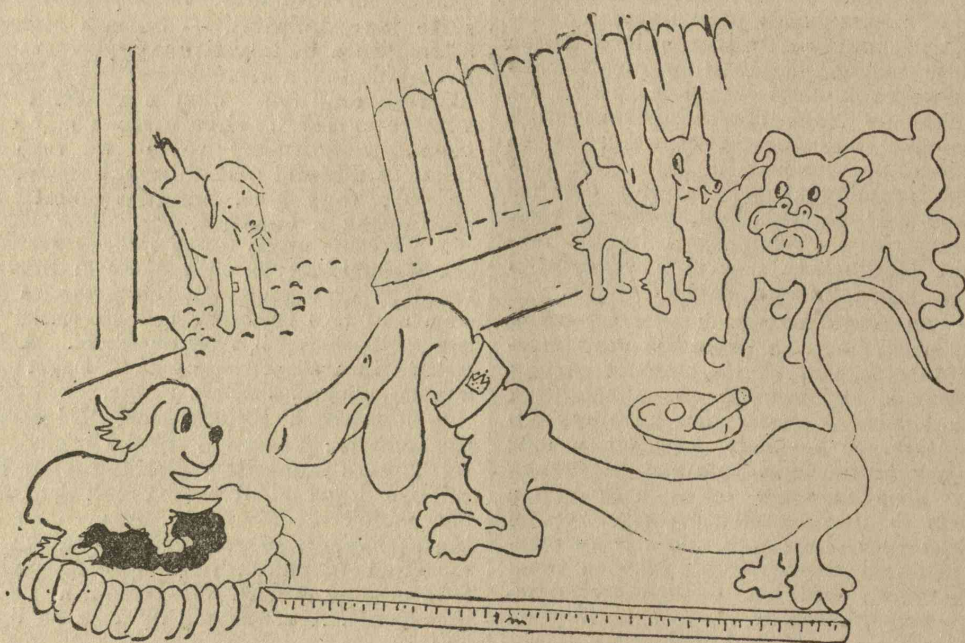
A nők a korzón örvendve szemlélik egymás szépségét és kedveskedve egymás fülebe suttozzák a régi dalt: nem az isten adta azt tirátok... Hölgyek többnyire pofoncsapolt kalapot viselnek, talán vermes udvarlókra való célzásul. Férfiakon világos divatnadrágok. Egyes magasvitalu urakon panamakalap.

Temesvári Polgárok megtöltik a kávéházak terraszát. Némelyek még nyáron sem mozdulnak ki a házból. Az én házam az én váram. Vannak igen zárkózott temesvári polgárok. Nem mindenki. Mint Békeffy, a népszerű pesti humorista mondja, két eset lehetséges. Temesváron a második esetbeliek, a bezárkózottak, közönyük drótszörnyét huzzák várak köré. Talán a nemsokára eljövendő háborúra készülnek fel jóelőre, talán a jótékonyági, szociális, művészi igények elől zárkóznak el. Rosszmáju művésznők le is kaptak őket. Itt van ni. Ismételjük, hogy ez csak egy része a temesvári nagyvilágnak. Akinek nem fehérneműje, ne vegye magára.

A nyári toalett kiegészítő része a kutya. Ujabbán a drótszörny foxi a divat. De azért látni bőviben ölebet, selyempincsit, pulit és farkaskutyát. A kutya kezd kötelezővé válni a selyembluz és teniszrakett mellé, különben nem teljes a nyári divatrüsztung. Egy temesvári gyógyszerészről beszéltek, hogy nemrégiben, Pestről hazatérve, gyönyörű ökölyni ölebet hozott haza magával. Rögtön akadt, aki elkönyörögte tőle, 25 ezer lejrért.

A divatkutyák különben követik gazdáik példáját. Náluk is dul a társadalmi élet. Az alanti képen rajzolónknak sikerült megörökítenie az arisztokratikus hosszúságú kutya-aranyifjút, amint ápoltaszörny, parfümözött ideáljának csapja a szelet. A háttérben a féltékeny vetélytárs és a pletykamester. A kerítésen kívül sóváran pislog be egy kitagadott Bundájából kiáll a fajtisztaságát megrontó egyellen szál idegen szőr. Korcsbőr. Proli. Nem léphet be az előkelő társaságba.

Gyerünk tovább, körbe-körbe. Itt van az Erzsébetváros, új villasoraival. Ezek csapják be a válság sivatagában lankadtan vándorló vándort. Ez a fellendülés délibábjá. Építkezés, tehát konjunktúra. Nem igaz. A pénzek, amiken ezek a házak épültek, nagyrészt menekültek. Nem az osztrák forradalomból vagy az ébredő Németországból, hanem a bankokból sikerült elmenekülniök, amelyeket a polgár egykor szilárdabbnak hitt a gránitnál és csilhatatlanabbnak a papánál. A hit megingott, a bank becracholt. A pénzek egyrésze mégis megmenekedett a birtékre és kifizetésekre vonatkozó erősen egyoldalú bank-világnézet elől. Ezeknek a pénzeknek javarésze most házban fekszik, modern erzsébetvárosi villában. Az építkezések konjunkturát sminkolnak Temesvár ábrázatára.

Körbe-körbe. Egy csomó befejezetlen városi építkezés. Értesüléseink szerint a város még évekkel ezelőtt bővös receptet vásárolt egy átutazó indiai fakirtól. A receptre „a hosszú építkezés titka” volt felírva. Ennek a felhasználásával építettek a képzőművészeti főiskolát, a józsefvárosi katedrális és még jónéhány épületet.

NYUGDIJASOK KÖZGAZDASÁGA

Hetekkel ezelőtt érdeklődtünk az adóbonok árfolyama iránt: 39—40 százalékos volt. Nemsokára 30—31-re szállt le a kurzus. Nem mertünk tovább érdeklődni. Egy szép napon makulatura lesz belőle, hiszen egyre több kerül belőlük a piacra. Adóbon-infláció. Eldicsekedhetik vele a pénzügyminiszter.

Igy fizetek én!

Ma lássuk a TAC-ot!

A TAC egyik agilis sportvezérének nyilatkozata a klub multjáról és időszerről úgy hangzik:

— Harmickétéves egyesület vagyunk, közel száz aktív futballistával. A bajnokságban második helyen állunk, de három mérkőzésünk van óvás alatt: az Electrica és Ilsa elleniek igazolatlan játékos miatt, a TMTE-vel játszott meccs azért, mert ellenfelünk felfüggesztés alatt játszott. Mire e sorok megjelennek, talán eldőlnék a fellebbezések is. Mi még nem mondtunk le a bajnokságról.

— Hasonlóképp közeli döntést várunk Latter Sándor, sportigazgatónk ügyében is. A napokban dönt a kitiltás elleni fellebbezésben a Nyugati liga. Bukaresti futballvezérek, akik értékelni tudják a csapatnak a turák alkalmával elért, Románia sportjára dicsőséget hozó eredményeit és rokonszenvvel viseltetnek irántunk kijelentették, hogy a disztrikt ezzel az ítélettel túllépte hatáskörét. Latter mint néző szaladt be a pályára, hogy lehet hát ilyen súlyosan büntetni, csak azért, mert mellesleg bíró is? A fellebbezés e percben még nem dőlt el, de szilárd meggyőződésünk, hogy a kitiltó ítéletet megváltoztatják. Hiszen ugyanis csak szömelelyi okokból született ez a döntés...

— A TAC rendszerint jobban kivágja a rezet idegenben és barátságos mérkőzéseken, mint a bajnokságban. Mi tudjuk is ennek az okát. A TAC közönsége főleg intellektuelekből, tisztviselőkből toborzódik, inkább a páholyközönség sorraiból, akiknek, legalább is Temesváron, nem szokása fanatikusan biztatni a csapatot.

— A TAC eddigi turái után újabb 4 hetes nyári turát tervez. Hogy hova, azt nem árulhatjuk el. Még pedig, őszintén megvalljuk, azért, nehogy a turát, sportnyelven szólva, „megfurják”...

— A tura azonban el fog maradni abban az esetben, ha nemcsak a kerületi bajnokságot nyerjük meg, hanem sikerül bekerülnünk a Nemzeti Bajnokságba. Ez ugyan igen nehéz dolog, nagyon sok szerencsés körülménynek kell közrejátszania, hogy a reménykedés valóra válhassék. De mi még erről sem mondtunk le.

— Klubhelyiségünk van, saját pályával azonban nem rendelkezünk. A pályakérdés régi és elintézetlen problémánk. Olyan anyagi támogatást táborunktól nem remélhetünk, hogy abból pályát építsünk. Már csak azért sem, mert híveink nagyrészt a tisztviselőkből kerülnek ki, ez a réteg pedig manapság elég csehül áll. Iparvállalat vagy más hatalmas támaszunk nincs, a hivatalos sport-szerveknél pedig gyakran éreztük, hogy kisebbségi egyesület vagyunk.

— Különlegességünk és büszkeségünk, saját jazz-zenekarunk, amely szerda esténtként a klubhelyiségben szerepel s gyakran közreműködik bálokon is, amatőr alapon, illetve a honoráriumot a nagyszabású orchester tagjai az egyesületnek engedik át.

A fenti nyilatkozathoz fűzzük hozzá a régi és népes táborral rendelkező egyesület néhány lelkes vezetőjének a nevét: Kovács Ödön dr., örökös diszelnök, aki tevékeny részt is vesz a vezetésben, Dulin Hugo dr. elnök, Weisz Imre nagykereskedő, ügyvezető elnök, Latter Sándor téglagyáros, sportigazgató, továbbá a legtevékenyebb vezérek egyike, Kaufmann István terménykereskedő és még számosan.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A világ buza-külkereskedelmi forgalmának kilenc hónapos eredménye

(Róma) A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelentése alapján a világ külkereskedelmi forgalma buzában az 1933 augusztus 1-től ez év április 30-ig terjedő időszakban, az előző gazdasági év hasonló időszakához viszonyítva, egy néhány államnál jelentős eltérést mutat. Legnagyobb emelkedést Magyarország exportjánál látunk, mert az idén 6.296 ezer q-t vittek ki, míg tavaly csak 1017 ezer q-t, ami 5279 ezer q többletet jelent. Emelkedett még Argentína exportja 25.925 ezer a tavalyi 23.481 ezerrel, Franciaországgé, amely 602 a tavalyi 22, Bulgáriáé, amely 1071 ezer a tavalyi 543

és Hollandiáé, amely 393 a tavalyi 225 ezer q-val szemben.

Ezzel szemben csökkent Kanada exportja: 32.523 ezer a tavalyi 50.451 ezer, Ausztráliáé, amely 12.500 a tavalyi 26951 ezer, Németországgé, amely 4.877 ezer a tavalyi 5626 ezer, Jugoszláviáé, amely 140 ezer a tavalyi 228 ezer és az Egyesült Államoké, amely 4852 ezer az előző évi 4887 ezer q-val szemben.

Emelkedő importtal szerepelnek az idei kampány alatt az Egyesült Államok, mert 2191 q-t vittek be, míg az előző év hasonló időszakában csak 1810 ezer q-t. Emelkedett Finnország és Dánia importja is: az előbbi 343 ezerrel 297 ezerre, az utóbbi pedig 2281 ezerre 2241

ezerről.

Legnagyobb visszaesést mutatja ezzel szemben Franciaország importja, amely az idén csak 6083 ezer q-t vitt be az előző évi 9040 ezer q-val szemben. Utána következik csökkent importtal Anglia és északi Írország, amely 40.678 q-t importálna a tavalyi 41.729 ezer q-s bevittel szemben. Csehszlovákia 39 a tavalyi 1083, Olaszország 3500 a tavalyi 4079, Ausztria 1443 a tavalyi 2090, Hollandia 4729 a tavalyi 5287, Németország 5530 a tavalyi 6067, Svájc 3548 a tavalyi 4049, Svájc 403 a tavalyi 769 és végül Brit-India, amely csak 45 ezer q-t importált a tavalyi 360 ezer q-s bevittel szemben.

havásáron a következő árakat fizették: ökö 52-70 pf. tehén 26-60, borjú 70-106 élőszul. kg-ként.

Győrött gyenge felhajtás mellett az irányzat tartott volt. Árak: hizott sertés, öreg 63-68, fiatal 62-66, uradalmi süldő 78-85, szedett süldő 70-75 fill. kg-ként.

Kecskeméten közepes felhajtás mellett az irányzat megszilárdult. Árak: hizott sertés, öreg 63-70, fiatal 61-66 fillér kg-ként

GABONAPIACOK

KÜLFOLDON

Bécsben élénkebb látogatottság mellett a gabonatörszén a takarmánycikkek forgalma növekedett, a kenyérmag-üzlet azonban majdnem teljesen szűntetelt. A buzaforgalmat befolyásolta az a körülmény, hogy a magyar és osztrák tárgyalások még nem fejeződtek be. Így csak szórványos ajánlatok voltak a piacon. Rozsban is kevés üzletet kötöttek. A tengeri piac irányzata valamivel kellemesebb volt, a várt áresések nem következtek be. A kínálat még mindig igen jelentős, de a vásárlók hiányának. A termelő országokból állandó esőjelentések vannak. Az árpapiac lanyhult, a zabpiacot tartott irányzat érvényesült, a forgalom azonban mindkét cikkben igen csekély. Árak schillingben métermázsánként:

Magyar buza határállomáson S 18-20.

Belföldi buza határállomáson S 35-35.50.

Magyar rozs határállomáson S 9-9.30.

Belföldi rozs 24-24.50.

Tengei, ex Wien 9.20-9.40.

Takarmányárpa 9.30-9.40.

Csehszlovák zab S 14-14.50.

Jugoszláv zab S 13-13.25.

GYAPJUPIAC

A gyapju piacon a helyzet bizonytalansága tovább tartott. A német gyapjuimport-tilalmat június 30-ig meghosszabbították és ezzel magyarázható az árak újabb esőzése.

VALUTAK

Nemzeti Bank árfolyama:

Svájci frank 32.30-32.70.

Francia frank 6.585-6.6375.

Osztrák schilling 23.52.

Cseh korona 4.16.

Pengő 29.24.

Dollár 99.40-109.40.

Fontsterling 503-113.

Lira 8.60-8.55.

Márka 37.65-39.50.

— Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvizkura a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Odorheiu. Sorsjegye nem ér semmit. Ha nyert is valamit, papirkoronákban kapná a nyereségösszeget, ami még a bélyegdíj költséget sem érné meg.

K. M., Cipaieni. 1. Csak tükörgyárban tanulhatja meg. Azoknak címét azonban e rovatban nem közölhetjük, csak magánlevélben. Ha válaszbélyegyet küld, szívesen szolgálunk néhány címmel. 2. Ismernünk kellene a kölcsön feltételeit. Írja meg bővebben, mert így senki sem tud választ adni.

W. J., Nagyborosnyó. Micsoda kötvényről van szó? Így általánosságban hozzá sem tudunk szólni a dologhoz. Általában az a véleményünk, hogy sorsjegyügynöknek nem tanácsos beugrani, mert soha többé szóba sem állanak azokkal, akik kötvényt vettek és a húzóokról sem tájékoztatják feleiket.

Szocialista. 1. Minden idegen diplomát nosztrifikálni kell. Az ún. esete annyira különleges, hogy leghelyesebben teszi, ha valamelyik tudományegyetem rektori hivatalát keresi meg a követendő eljárás illetőleg. 2. Ha részvénytársaságról van szó, akkor az összes üzemek és fiókok után a vállalat székhelyén kell adózni. Ha pedig a szóbanforgó cég, magánvállalat, minden fiókját és üzemet külön kell bejelenteni. Ha azonban az ilyen vállalatnak rendszeres irányítása van és az üzem teljesen egységes, akkor kérheti, hogy a vállalat székhelyén adózhasson a fiókok után is.

Az aradi ipartestület viharos közgyűlése

Arad, június 12

Az ipartestület vasárnapi közgyűlésén az ellenzék viharos tüntetést rendezett a régi vezetőség ellen. A rendet csak hosszabb idő után sikerült helyreállítani, amikor az elnök végre elrendelhetette a szavazást.

Szavazás után kitűnt, hogy az ellenzék akciója ismét sikertelen volt, mert teljes egészében újra a régi vezetőséget választották meg.

Árlejtések

Cabinet, Avocat Général pour les Jurisdictions Indigènes részére: écharpe, augusztus 14 határidővel.
Államvasutak részére: 19.000 kg. bronzhuzal július 3 határidővel.

GÜRÜGORSZÁG

Állami anyagbeszerző részére: 50.000 darab zsebkés a katonaság részére, 20 százalék plus-minusz toleranciával, június 20, kb. 10.000 darab pamut kenyérszak, jun. 25, 1.500.000 drb. nadrággomb, 1.100.000 darab nagy inggomb, 1.100.000 darab kis inggomb, június 20 határidővel

JUGOSZLAVIA

Haditechnikai Intézet részére: 500.000 kg. gömbacél, június 18, 500.000 kg. acél június 19, villamos anyagok június 20 határidővel.

Belgrádi posta- és táviradaigazgatóság részére: 101 darab különféle méretű belső gumi, június 21 határidővel.

Államvasutak vezérigazgatósága részére: vegyiszerek június 26, textilanyagok 1934 június 20 határidővel.

NORVÉGIA

Blakstad Asyl in Asker részére: alsóruházat, dohány, stb. június 20 határidővel.

EGYIPTOM

Közmunkaügyi minisztérium részére: szerszámok, armaturák, kő- és drainagecsövek, stb. július 10 határidővel.

DÉLAFRIKAI UNIÓ

Délafrikai Államvasutak központja részére: (Johannesburg). Vagonfelszerelési cikkek, u. m.: vászonanyag, linoleum, szőnyeg, zsinór, stb. Részletes kérés beszerezhető a következő címtől: Chairman of the Tender Board, South-Africa House, Trafalgar Square, London W. C. 2, július 9 határidővel.

GÜRÜGORSZÁG

Állami Anyagbeszerző részére: kb. 14.000 kg. 80x100 mm-es drótfonat, 20 méteres tekercsekben, kb. 8600 kg. S. M. 2.7 mm-es vasdrót, zsákvarráshoz, stb. június 25, kb. 45.000 kg. zöld szappan június 22, 160 drb. szanitécokoffer, 200 darab műszertáska, 770 darab szanitéc-zsák, 112 darab szanitéc-zsák nyeregűtáska 1934 június 20 határidővel.

Temesvári állatexportőrök és olasz bizományosok devizaharca

Az olasz kormány nem gördit akadályt a lírakövetelések kifizetése elé

Temesvár, június 12.

Május 27-én az olasz kormány új devizarendszert léptetett életbe, amellyel rendkívül szigorú korlátok közé szorítja a lírakivitel. A rendelet megjelenése után az olasz bizományosok értesítették a román állatexport szindikátust, hogy a líra-csekkök küldését ezek után kénytelenek beszüntetni.

Az értesítés különösen Temesváron kellett kellemetlen meglepetést, mert a temesvári állatexportőröknek jelenleg mintegy

10 millió lej megrekedt követelésük van Olaszországban.

Az exportőrök diplomáciai uton próbálták követelésükhöz hozzájutni a római követ intervencióját kérték az ügyben. A közbenjárás megtörtént s az olasz kormány azt válaszolta, hogy a megszigorítással nem a külkereskedelem útjába kívántak akadályokat gördíteni, hanem a tőkekiözönlést akarták meggátolni és a kormány vámokmányok és számlák ellenében kész engedélyezni a román exportőröknek járó összegek átutalását.

A romániai exportőrök az értesítés vétele — június 4-ike — után újból érintkezésbe léptek az olasz cégekkel s hivatkozva az olasz kormány nyilatkozatára, kérték az összegek átutalását. Legnagyobb meglepetésükre

ismét azt a választ kapták, hogy az olasz pénzügyeték még most sem hajlandók líra-csekket kiadni

s így nem áll módjukban a kérést teljesíteni.

Magánúton szerzett értesülés szerint, az újabb akadékoskodás oka az, hogy

az olaszok líra helyett lejben szeretnék, hivatalos olasz kurzuson kifizetni a román exportőrök követeléseit s ezért akadékoskodnak a kifizetéssel, annak ellenére, hogy az olasz kormány nem gördit akadályt. Ilyen módon akarunk ugyanis az olasz piacon levő lejtől hivatalos árfolyamon szabadulni.

A román exportőrök természetesen nem hajlandók lemondani arról, hogy követelésüket, a megállapodás szerinti lírában kapják meg s most újabb akciót indítottak, hogy jogaikat érvényesítsék.

Áru- és pénzpiac

TEMESVÁR

Liszt: Nagymalmi árak: 0-ás 7.80, 4-es 7, 5-ös 6.50, 6-os 6, 8-as takarmány 2.80, korpa és búkkönydara 2.40. Középmalmi árak: 0-ás 7.60, 4-es 6.80, 5-ös 6.30, 6-os 5.80, 8-as takarmány 2.70, korpa 2.40. Egészen kis malmok árai átlag 20 banival olcsóbbak.

Előállat különként: Ló I. osztályu 10-12 lej, II. oszt. 8-10, III. oszt. 6-7, tehén 6-7, bika 4-5, borjú 12-14, sertés I. oszt. 15-16, II. oszt. 13-14, zsirsertés I. oszt. 20-21, II. oszt. 17-19, juh 5-6 lej.

Piaci árak: Tojás 70-80 bani, 1 pár rántani való csirke 25-30 lej, 1 pár csirke sütnivaló 45, 1 pár hizott kacsa 70, marhahus kilója 16, borjúhús 20-24, sertéshús 32-34, 1 kg. új burgonya 2-4, 1 liter zöldborsó 14-16, 1 kg. zöldbab 14-16, 1 kg. cseresnye 3-5, 1 kg. tavalyi hagyma 3, tej 2-3, vaj 50, tehénturó 6.

BELFÖLDON

Állatexport most tulnyomó részben az olasz piac felé irányul. A csehországi üzlet a cseh korona leértékelése óta komolytalanná vált. Románia az engedélyezett kontingensnek alig a tizedrészét szállította le, néhány cég, próbáléppen és keserű tapasztalatokkal. Csehszlovákia erőszakolt agrárvédelmi politikájával elzárta az utat a román állatexport elől. A cseh

belföldi árakat olyan alacsonyra nyomták le, hogy lehetetlen versenyképesnek lenni. Ezzel szemben az olasz piac felvevőképes. Május hónapban temesvári exportőrök 108, a vidékiek 11 vagon marhát indítottak utnak Olaszország felé, 8-10 millió értékben.

GYÜMÖLCSPIAC

Hetek óta nagyban folyik Székelyhid környékén a cseresnyeszállítás. Bukaresti kereskedők vagonként szállítják a cseresnyét. Kilóját 8 lejért veszik.

ALLATPIACOK

KÜLFÖLDON

Bécsben 10.935 brd. hus- és 3.970 drb. zsirsertés érkezett a vásárra. Elénk irányzat mellett a la uradalmi zsirsertések ára a vásár elején 5 garással emelkedett, később azonban kisebb visszaesések voltak. Árak: zsirsertés prima S 1.17-1.22, IIa 1.14-1.17 szedett sertés 1.10-1.22, hussertés 1-1.25 kg-ként.

Milánóban élénk volt a vágómarhahavásár irányzata és az 548 db-os felhajtás teljes egészében elkölt. Az árak 10 centesimoval emelkedtek a múlt hét óta.

Drezdában csendes forgalom mellett a mar-

Megjelent Baradlai László:

MEGNYITÓ ELŐADÁS

c. regénye, amelyet minden olvasónk és előfizetőnk a szükséges feltételek mellett átvehet minden bizományosunknál, lapelárusítónknál, helyi megbízottunknál, a N. U. fiókiadóhivatalában és a bukaresti fiók kiadóhivatalában.

Titulescu nyilatkozata a Szovjetszövetséggel kötött megegyezés jelentőségéről

Még Jorga is magasztalja a külügyminisztert
Kolozsvárt is lesz szovjetkonzulátus

Bukarest, június 12.

A király hétfőn este Tatarescu miniszterelnökkel együtt Karánsebesre utazott, hogy felavassa a resicai vasutvonalat. Az uralkodó és a miniszterelnök szerdán reggel térnek vissza a fővárosba. Szerdán délelőtt minisztertanács lesz, amelyen megszerkesztik a parlament rendkívüli ülészakát megnyitó rövid trónbeszéd szövegét. A király által jóváhagyott és aláírt trónbeszédet csütörtökön délelőtt ezalkalommal Tatarescu miniszterelnök olvassa fel.

Az Adeverul úgy tudja, hogy a rendkívüli ülészakák csak husz napig tart s hogy a kormány átszervezése közvetlenül ezután történik meg.

A GENFI EGYEZSÉG BELFÖLDI VISSZHANGJAI

A Szovjetszövetséggel való diplomáciai kapcsolatok felvételének ügyét rövidesen letárgyalja a parlament, Titulescu külügyminiszter beszámolója alapján.

Politikai és diplomáciai körökben feltűnést kelt, hogy Jorga volt miniszterelnök lapjának, a Neamul Románesc-nek hétfői számában hosszú idő óta először most, dícsimuszot zeng Titulescu külügyminiszternek. Jorga helyesli a szovjet-kormányval Genfben kötött megállapodást s azt írja, hogy igaztalan dolog volna el nem ismerni azt a sikert, amelyet Titulescu a megállapodással elért. Ezért nem szabad farkodni az elismeréssel a külügyminiszter iránt.

Maniu örvendetes ténynek mondja és üdvözi a genfi megállapodást, majd kiemelve, hogy

pártja és ő már régen dolgozott ennek érdekében, szintén elismeréssel adózik Titulescunak. A jelenlegi súlyos nemzetközi helyzetben, — ugymond, — a Szovjetszövetséggel való megegyezés a biztonság és az ország magasabb érdekeinek körülbástyázása szempontjából igen fontos tényező.

Egyedül Gega fogadja fenntartással a megállapodást amiatt, mert szerinte a Titulescu és Litvinov között kicserélt jegyzék nem foglalja magában Besszarabia Romániához való tartozásának nyílt elismerését, hanem ezt homályos formulával és körülírással helyettesíti.

A Lupta szerint a Szovjetszövetség a bukaresti követségen és főkonzulátuson kívül konzulátust fog létesíteni Kisenevben, Jasiban, Csernovicban és Kolozsvárt.

TITULESCU MEGOPERALTATTA MAGÁT BÉCSBEN

Titulescu külügyminiszter Genfből visszatérően, egy órára kiszállt Bécsben. Ez idő alatt Neumann professzor kisebb műoperációt végzett a külügyminiszteren.

NYILATKOZIK A KÜLÜGYMINISZTER

A hétfőn délután 3 órakor Bukarestbe érkezett Titulescu külügyminiszter 5 órakor rövid tanácskozást folytatott Tatarescu miniszterelnökkel, majd kihallgatásra ment az uralkodóhoz. Amikor a külügyminiszter 6 óra tájban elhagyta a királyi palotát, a következő nyilatkozatot adta a sajtónak:

— Minden komoly külpolitika mindenképp

a szomszéd államokkal való jóviszonyon alapul. Románia minden lehetőséget kiakaszt, hogy a kapcsolatai fejlődést mutassanak.

— Három szomszédunkkal, Lengyelországgal, Csehszlovákiával és Jugoszláviával szövetségben vagyunk. Bulgáriával kapcsolataink a lehető legkiegészítőbbek és szilárd a hitem, hogy állandóan tovább fognak fejlődni. Főlölleges hozzáfűznöm, hogy Románia nagyra értékeli a jó szomszédsági és baráti kapcsolatokat Magyarországgal s örömmel fog üdvözölni minden kedvező alkalmat ezek létrehozására.

— Az előbb mondottak mutatják, milyen jelentőséget kell tulajdonítani Románia nagy keleti szomszédjával való jóviszonyának. Ennek a viszonynak a rendelkezésére nyomasztó hatással volt múltbeli külpolitikánkra. A legfontosabb egyezmények egyike jött létre a múlt évben Londonban, amikor a Szovjetszövetséggel kötött diplomáciai megegyezés révén biztosítottuk területünket minden háborúval, reáktámadással s általában mindenféle erőszakos cselekménnyel szemben.

A továbbiakban a külügyminiszter rámutatott arra, hogy a Szovjetszövetségnek az utóbbi időben tanúsított békés magatartása magával hozta a vele való kapcsolatok teljes normalizálását.

— Boldog voltam, — mondotta Titulescu, — hogy Genfben megtapsolhattam a szovjetnépbiztos szavait. Ami Romániát illeti, az a hitem, hogy attól a naptól, amelyen megpecsételték a Szovjetszövetséggel való végleges és rendíthetetlen békéje és felvetődött az évszázados barátság fonala, új és reményteljes korszak veszi kezdetét.

Már a zsidó hitoktatást is eltiltják Hitlerék

Frankfurt, június 12

A Hitler-uralom már annyira megzsizdó- és vallásellenességében, hogy veszedelmesnek és károsnak látja a hitoktatást is. A Frankfurter Zeitung arról értesül, hogy a württembergi helytartó rendeletet adott ki, amely szerint tilos a zsidó hittanítás a tanintézetekben. — Ha így megy, rövidesen csak a Rosenberg-féle pogány tanokat adhatják elő a német állami iskolákban.

Vilmos, ha szépen megkérlek, hajlandó elfoglalni a trónt...

London, június 12.

A fiatal Churchill, Churchill volt miniszter fia Doornban felkereste Vilmos excsászárt és megkérdezte, hogy visszatér-e a német trónra.

— A német nép, — válaszolta Vilmos, — elfűzött engem, értem kell jönnie, ha azt akarja, hogy visszamenjek. Hitlerrel, kijelentette, hogy nagy munkát végzett és új erőt öntött a német népbe. Ha Hitler majd úgy találja, hogy szükség van rá, tudni fogja, hogy mit tegyen.

A Népszövetségről kijelentette, hogy pipázók tehetetlen klubja, akik a puskaporos toronyba ültek be égő pipájukkal.

Pecsegő, cinikus társaság, — folytatta Vilmos, — akik nevétségessé teszik a leszerelés kérdését frázisaikkal akkor, amikor az egész világ lázasan fegyverkezik.

— Azt állították, — mondta végül, — hogy zsarnok voltam, de nem gondolnak arra, hogy sohasem volt olyan virágzás és jólét Németországban, mint az én időm alatt. És nem gondolnak arra sem, hogy ötven év alatt nem volt egyetlen politikai mártír sem.

Ezt is megértük. Ezt a közveszélyt is sikerült rehabilitálni. Legalább ő úgy érzi...

A legújabb csoport:

Fegyelmi elé állítottak Temesváron 59 kisebbségi vasutast az államnyelv hiányos tudása miatt

59 ezer lejt kér a CFR ügyvédje a fegyelmi elé állított vasutasok védelméért

Temesvár, június 12

A vasutas- és postáselbocsátások sorozata ma ismét egy újabb csoporttal gazdagodott.

A temesvári vasuti műhely 59 munkását az államnyelv hiányos tudása miatt fegyelmi bíróság elé állították.

A fegyelmi bíróság elé állított kisebbségi munkások kivétel nélkül 40 és 50 év közötti emberek, akik 15—20 éve, sőt egyrésztük még régebben áll a vasut szolgálatában.

Az ügy egyik jellemző része: A fe-

gyelmi elé állított vasutasoknak, tudvalevőleg, joguk van a fegyelmi előtt védővel megjelenni. Ez a védő csak CFR tisztviselő, vagy CFR ügyvéd lehet.

Az 59 kisebbségi vasutas védelmére nem akart, vagy nem mert egyetlen CFR tisztviselő sem vállalkozni. CFR ügyvéd akadt: egy! De az 59 vasutasnak még sem lesz védője, mert a CFR ügyvédje fejenként 1000 lejt, tehát 59 ezer lejt kért a védelemért az anélkül is csak tengődő szegény emberektől.

Az osztrák kormány erélyes fellépése a nemzetiszocialisták ellen

Kiterjesztik a halálbüntetést a terrorcselekmények tetteseire

Bécs, június 12.

Vasárnap ismét a terrorcselekmények egész sorozatát követték el az osztrák nemzetiszocialisták.

A seefeldeni gazdasági intézet ellen elkövetett bombamerénylet a németországi, ugynévezett osztrák légió tagjainak munkája, akik átjöttek a határon. A tetteseknek már nyomában vannak.

A bécsi Stadion-fürdőt olajjal és petrolcummal hosszú időre használhatatlanná tették.

Kézigránátokkal merényletet követtek el a népkispolai tornaterem ellen, ahol a kaput és számos ablakot elpusztították.

A Práter telesházát üvegcserepekkel. A legtöbb események végül erélyes állásfoglalásra készítették a Dollfuss-kormányt, mert megállapította, hogy a merényletek célja szakadatlanul izgalomban tartani Ausztriát és hogy a rendkívül nagyszámú bécsbe és Ausztriába ké-

szülő idegeneket elriasszák.

A szövetségi kormány elrendelte, hogy a csendőrség szállja meg az összes vasuti vonalakat.

Mozgósították és állandó készenlétben tartják az egész katonaságot. Az osztrák lakosságnak megengedték, hogy önvédelmi csapatokat alakítsanak

s ezek az önvédelmi csapatok teljesen ugyanolyan jogokkal vannak felruházva, mint a hivatalos rendfenntartók, fegyverhasználati joguk is van. A kormány minden egyes nemzetiszocialista merénylet feljelentőjének jutalmat tűz ki.

Végül elhatározták, hogy rövidesen törvényjavaslatot terjesztenek be a halálbüntetés kiterjesztéséről ezekre a bűncselekményekre.

TOVÁBB TOMBOL BÉCSBEN A NÁCITERROR

Az ausztriai terrorhullám változatlan erővel dúl, nagy izgalmat keltve. A hitleristák vasár-

nap is számos terrorcselekményt követtek el, amennyiben Klosterneuburgnál, Stadlaunál és Wienerneustadtnál felrobbantották a vasuti síneket, úgyhogy a forgalom hosszú időre megakadt. Az országutakat is megrongálták. A voralbergi Rauris városkában a polgármester

és plébános lakásába bombát vetettek. Több merényletet követtek el a Bécs—badeni vasutvonal ellen is, valamint a Praterben, ahonnan a szórakozók elmenekültek. A rendőrség sok letartóztatást eszközölt és a házkutatások során rengeteg löszert talált.

A nemzeti parasztpárt győzött a nagyszebeni megyei tanácsválasztáson

Nagyszeben, június 12.

Vasárnap zajlott le a megyei tanácsválasztás, amelyben összesen 27.056 szavazatot adtak le. Miután 669 szavazatot megsemmisítettek, a következő szavazatarány alakult ki:

Kormánypárt 9565,
Nemzeti-parasztpárt 9649.
Szászok 7351.

A legtöbb szavazatot tehát a nemzeti-parasztpárti lista hódította el, miután a községek tekintélyes része még most is hű maradt ehhez a párthoz.

Figyelemreméltó tünet, hogy ezalkalommal négy és fél ezer választóval kevesebb szavazott, mint 1931-ben. A szász lista is több mint 700 szavazattal kapott kevesebbet, mint annakidején.

Temesvári urileány halálos balesete egy kiránduláson

Temesvár, június 12

Megrendítő körülmények között érte vasárnap este halálos kimenetelű baleset Rosner Lili 18 éves közismert temesvári urileányt.

Steingaszner Kálmán temesvári mérnök Feri nevű hajóján kirándulást rendezett a Bégán. A kiránduláson résztvett Rosner Lili is, Gabriella nevű húgával. Ujvárral Rosner Lili kalapja a vízbe esett. A leány hirtelen utána kapott és beleesett a vízbe. A kirándulók közül a hűg és Brauch Brunó gyógyszerész utána ugrottak, de már akkor alámerült és eddig még a holttestét sem tudták megtalálni.

A rendőrség vizsgálatot indított annak a megállapítására, hogy kit terhel a leány haláláért a felelősség, miután állítólag a kirándulóhajón egyetlen mentőtű sem volt és a hajó korlátja is olyan alacsony, hogy igen könnyen beleeshetett Rosner Lili a saját hibáján kívül is a Bégába

Legújabb

VÉRES NYILASKERESZTES ZAVARGÁS EGY DUNÁNTULI GYÜLESEN

A dunántuli fejmegyei Hard-pusztán, — a mint Budapestről jelentik, — vasárnap délután tartotta beszámolóját Farkas Elemér kormánypárti képviselő. A szomszédos Csece községbeli nyilaskeresztesek megtámadták a gyűlésezőket, elragadták tőlük a nemzeti zászlót és a sárbaiporták. Ezalkalommal a csendőroket is megtámadták. A továbbiakban a nyilaskeresztesek nem engedték beszélni a szónokokat s amikor az egyik csendőrajáró az iskola tantermébe zárta a zavarogókat, az őrtálló csendőroket letépték és tülegetni kezdtek. Erre a csendőroktiszthelyettes szuronyrohamot vezényelt ellenük, amelynek során hét nyilaskeresztes megsebesült. Az ugnyvezett rohamosztagosok a gyűlés után is zavarogták s ekkor a csendőroket puskatussal verték szét a tüntetőket. Eközben egy fegyver elsült, de senkit sem talált, hanem csak a puskatusoktól sebesültek meg ismét többen. Hír szerint az egyik sebesült nyilaskeresztes hétfőn reggelre meghalt, egy másik állapota pedig életveszélyes. Keresztes-Fischer belügyminiszter vizsgálatot rendelt el, amely máris megállapította, hogy a nyilaskeresztesek a környéken erős propagandát fejtettek ki és felizgatták a kedélyeket.

RIPKA TANUVALLOMASA A DRÉHR-ÜGYBEN

A Dréhr-ügy hétfő délutáni tárgyalásán Ripka Ferenc volt budapesti főpolgármestert hallgatták ki. Ripka elmondotta, hogy őt annakidején felkereste Holzbachnó s kérte, hívja fel Vass népjóléti miniszter figyelmét kuriájukra. Egy idő múlva aztán Holzbachék ügyvédje, aki Ripkának sógora, ajánlatot is tett a minisztériumnak az üdülőtelep megvételére. Jóval később Vass József panaszkodott neki, hogy Dréhr különféle visszaélésekkel gyanúsítják s kérte, bocsásson rendelkezésére bizonyítékokat, hogy a megbízhatatlan államtitkárt eltávolíthassa.

SPORT-ÉLET

Zárlatok Rómában

Olaszország a világbajnok!...

Óriási küzdelemben, csak a meghosszabbításban vette be az olasz csapat Planicska ragyogóan védén „Lárói”: Olaszország—Csehszlovákia 2:1 (1:1, 0:0)

„A holtraíradt játékosok úgy mozogtak mint a lassított filmen...”

A futballvilágbajnokság befejeződött!... Amit megjósoltak, hogy „itt csak Olaszország győzhet”, az bekövetkezett. A jóslatokra nem zuhogott rá a meglepetés hideg zuhany: győzött a papírforma. És most mindegy, hogy Olaszország a hazai föld milyen előnyeivel győzött: a diadalt megszolgált, „A világ legjobb futbalcsapata” címet hallatlanul friss kondíciójával küzdötte ki, amellyel legyőzött minden technikát és „ész-futballt”. Csehszlovákia nehezen adta meg magát a döntőben. Mint egyik külföldi lap írja tréfás politikai hasonlattal: „a fasizmus legyőzte a demokráciát”... A római futballvilágbajnokság, — amely sokkal kevésbé volt izgalmas, mint hitték, — lezárult!

Róma. — Biró: Eklund svéd. Határbírók: Ivánics magyar és Birlem német.

Óriási izgalom előzte meg a mérkőzést. Ott méreget ember szorongott a stadionban, élén Mussolinivel és a spalatói herceggel. Negyvenháromezer olasz torok irtózatot hangorkánjában világsággal elvesztett a mintegy ötezerfőnyi cseh nézők csoportja.

Mindkét öltöző lázas hangulatban készülődött. Tudják, hogy életre-halálra megy a játék. A cseh játékosoknak egyre újabb ígéreteket tesznek. Az olasz játékosok előtt a győzelem esetén megígért Róma melletti villa lebeg.

A nézőtérben valami csodálatos erejű, elektromos feszültségű ideges hullám remeg végig, a pályára lép a két csapat:

Olaszország: Combi — Allemandi. Monseglio — Ferraris, Monti, Bertolini, — Guaita, Meazza, Schiavio, Ferrari, Orsi.

Csehszlovákia: Planicka — Zsenisek, Cytroky — Kostalek, Csambal, Kresil — Junek, Svoboda, Sobotka, Nejedly, Puc.

ELINDUL A JATEK...

Olaszország kezd és nyomozó fölénybe kerül. Sorra zúgnak a lövések a cseh kapura, de Planicka élete legszebb védéseit mutatta be és a leglehetetlenebb helyzetekben is mentett.

A féldő gól nélkül végződött.

KÉT GÓL, — MÁS SEMMI...

A második féldőben a csehek nagyon feljönnek. Egyenrangú ellenfelek.

A 8. percben Puchoz kerül ki a szélre a labda. A félelmesen lövő cseh csatár megcélozza Combi kapuját és

védhetetlenül száll a bőr a bal felső sarokba. 0:1.

A nézőtérben már azt mondják:

— Meglátják, ezt a meccset is Planicka nyeri meg a cseheknek. Berugták a maguk gólját és most kapusuk mindent véd majd...

Nem egészen így történt. Az olaszok óriási iramu ellentámadása kiegyenlített.

Itt is a balszélső! A 18. percben Orsi utalja a csodakapus hálójába. Közeli lövése védhetetlen. 1:1.

Irtózatot küzdelem indul meg... Planicka emberfeletti dolgokat mutat... „mint a legyet”, kapja el a legveszélyesebb lövéseket... a cseh csatársor pedig tehetetlen és gólképtelen: Svoboda és Nejedly üres kapu előtt is hibáznak.

Puc is megsérül és csak statisztál.

MINT LASSÍTOTT FILMEN... — ÉS A GYŐZTES GÓL!

A rendes játékidő döntetlen. 2x15 perces meghosszabbítás következik! Akik látták, — schasem felejtik el.

A játékosok olyan hullafáradtan mozogtak a pályán, mintha lassított film szereplői lennének.

A győztes gól ebből az ólmos fáradtságból esett.

A meghosszabbítás 5. percében Cytroky cseh hátvéd — alig állott már a lábán — elvágódott, mikor a labdába akart rugni, ott termetet Meazza és közvetlen közelről bevágta 2:1.

Ezután az eredmény nem változott már.

zottság serlegét nyerte).

3. Németország (az olasz futballszövetség serlege).

EPILOGUS...

A tömeg pedig azzal oszlott szét az olasz játékosok ajándékviláira célozva:

— Most már nőülhetnek és beköltözhetnek!...

EGY KIS KRITIKA

A külföldi nagy sportlapok összesített véleménye:

„A fanatikus lelkesítő közönség szuggesztív ereje átragadt az olasz csapatra. Utolsó erejüket is beledobták a küzdelembe. A cseh csapat kombinációban felette állott az olaszoknak, Planicska csodálatos dolgokat csinált, de a csatárok gólképtelenek voltak. A finist az olaszok bírták jobban egyszerű kondíciójukkal.

Egyénileg a közvetlen olasz védelem, a half-sorból Monti a csatársorból Guaita, Schiavio és Meazza, a csehektől Planicska, Csambal és sérüléséig Puc tűntek ki.”

MIÉRT EKLUND?

Az eredetileg kijelölt Baert belga bíró (akit az osztrák—magyar mérkőzésre Matteával kicseréltett Meisl) néhány lapkritikától sértődött elutazott. Így jelölték ki az utolsó pillanatban a svéd Eklundot, aki a második olasz—spanyol is vezette.

KI A GÓLKIRALY?

A világbajnokságon a legtöbb gólt a cseh Nejedly és a német Conen rúgták.

VILÁGCSAPAT...

A párisi L'Auto összeállította a világbajnokságon mutatott formák alapján a „világ válogatott csapatát”, amely azonban — csak európai játékosokból áll:

Planicska cseh — Quincoces spanyol, Sesta osztrák — Wagner osztrák, Szücs magyar, Van Heel holland — Guaita olasz, Regueiro spanyol, Langara spanyol, Nejedly cseh, Orsi olasz.

A világbajnok olasz csapatból mindössze két játékos!

mellett belövi (1:0). A második féldő 7. percében Székely szép lefutása után (2:1), a 26. percben Ströck váratlan labdája jut a hálóba (3:0), végül a 34. percben Ströck erős lövése a kapus kiejti a részen álló Vajda beteszi (4:0). A mezőny legjobbjára a vendégcsapat centerhálfa, Deák és jobbhátvédje Bakesi. Jók voltak még a CFR-ből Márton és Székely. Neagu segésvári bíró jól vezette a mérkőzést.

RESICA

UDR—AAC 2:0 (1:0). Mindkét gólt Laktos rúgta.

Gyönyörű csatárlátékkal

Romania—Gloria CFR 2:0 (0:0)

A nap egyetlen nemzeti bajnoki mérkőzése

Arad, június 12.

A Romania csapata szépen szerepel a tavaszi szezonban: most saját otthonában a Gloria CFR csapatát is legyőzte — megérdemelten. A Romania olyan gyönyörű játékot mutatott be, hogy a közönség állandó tapsal kísértéssel kísérte akcióját:

A gólnélküli féldő után az 5-ik percben a kiugró Capusan révén 1:0. a 30. percben Felecan II. hatalmas bombát ragaszt a felső-sarokba 2:0.

A Romania továbbra is támad, de a Gloria védelem most már nem hibázik. (Összel: Gloria CFR—Romania 3:2.)

Most már az olasz futballisták nőülhetnek és beköltözhetnek villáikba...

A három helyezett csapat kapitánya: Combi, Planicska és Szezan Mussolini díszpályára elé vonultak és átvették a Ducetól a díjakat a sorra felhangzó himnuszok hangjai között. A végső sorrend:

A Ripensia legyőzte a Triestinát

ezzel: egy vereség, egy győzelem az olasz csapat bukaresti mérlege

BUKAREST

ZOMBAT

U. S. Triestina—Unirea Tricolor 2:0 (1:0). Könnyen, megerőltetés nélkül győzött az olasz csapat a megerősített Unirea Tricolor ellen. Racet (4. perc) és Cufersin (második féldő 4. perc) a góllövők.

VASÁRNAP

Ripensia—U. S. Triestina 2:1 (0:1). A Ripensia Klimekkel megerősítve áll ki. Az első féldőben inkább a jellegzetes olasz futballt játszó vendégek vannak fölényben.

A 18. percben Palumba center rugja a vezetőgólt, 0:1

A 44. percben Schwartzot felvágják az ötödik. Tiszta 11-es! A bíró nem adja meg a Ripensiaának a büntetőrugást, amiért szünetben nagy botránygyanus tüntetés Radulescu bíró ellen.

Szünet után a Ripensia nagy fölénybe kerül és öt perc alatt a győzelmet is megszerzi.

A 15. percben Schwartz kiugratja Dobayt, akinek bombája védhetetlen, 1:1, a 20. percben Schwartz beadását Klimek közlel befejeji, 2:1.

Kétszer 3:1-re kapott ki a Russ...

KOLOZSVAR

Universitatea—F. C. Russ, Ungvár 3:1 (1:0). A cseh csapat főleg gyenge védelme miatt vesztett szombaton. Sepi (2), Ploesteanu, illetve Krenak a góllövők. A mezőny legjobbjak Sfera, az U hátvédje, aki szenzációs formában van.

NAGYVÁRAD

NAC—S. K. Russ 3:0 (1:0). A NAC-nak nem volt különösebb feladat a szlovenszkoji bajnokcsapat legyőzése. A frissen mozgó NAC-csatársor Ronay, Kovács és Kocsis révén szerzi meg góljait. (Vasárnap).

Ligabajnoki mérkőzések

BRASSÓ

ACFR Brassó—Unirea Gyulafehérvár 4:0 (1:0).

Rokonszenves, de nem nagy rivóju játékot mutatott a vendégcsapat, különösen csatársora gyenge! A hazai csapat sem játszott ki rendes formáját és különösen a csatársor sok biztos kapuelőtti helyzetet hagyott ki. A mérkőzés nagyobb részében a CFR volt nagy fölényben. Már az első percekben alkalma lenne a CFR-nek gólt löni, de Székely 20 méterről küldött szabadrugása magasan fölé megy. A 23. percben Hecht labdája a kapuvonal előtt gurul, a kapus vetődik, kiüti és a labdára rohanó Csomag még a földön levő kapus

A frizura tökéletes vonala

Minden alkalommal kifogástalan fésülést kap. A frizura megmarad egész nap, anélkül, hogy újabb rendezésre és fűsülésre lenne szükség. A frizura reggeltől estig ugyanazt az elegáns és tökéletes benyomást kelti. Még autózás alkalmával sem képes a szél szétzilálni a haját.

A Gomina Argentine használata renkívül egyszerű: miután a haját előzőleg megnedvesítettük és megfésültük, elég egy kis mennyiséget alkalmazni rá s azután a hajrögzítő szert a fésűvel és kézzel egyenletesen elosztani. Ezután feltesszük a hajtartót s néhány perc alatt utólrhetően frizurát nyerünk. A haj sima és fénylő marad.

Ez a hajrögzítőszert nem tartalmaz zsíros vagy olajos anyagokat, amelyek árihatnának. A Gomina Argentine nékülözhetően az előkelő és sportoló férfiaknak.

gomina argentine

B. CSOPORT:

1. Unirea Tricolor	14	9	2	3	40:19	20
* 2. Ripensia	11	8	2	1	45:12	18
3. NAC	13	8	2	3	43:18	18
4. Juventus	12	7	2	3	23:18	16
5. * Romania	13	6	2	5	24:21	14
6. Gloria CFR	13	5	2	6	29:30	12
7. Mures	14	1	2	11	15:53	4
8. Soimii	14	0	2	12	8:56	2

Csillaggal jelzett: Ripensia—Romania mérkőzés félbeszakadt. Ujrajátszása valószínű Nem vették fel a táblázatba.

Hátralévő ellenfelek: Ripensia: Gloria CFR, Juventus, Romania. NAC: Juventus, Juventus; Ripensia, NAC. Gloria CFR: Ripensia, Romania; Ripensia. Befejezték: U. Tricolor, Mures és a Soimii.

Bajnoki mérkőzések

BRASSÓ

IAR—Astra 2:1 (1:0). Küzdelem a tabella 3-ik helyéért a szerencsésebb IAR győzelmével. A 37. percben Donea a kifutó kapus mellett üres kapuba lövi a labdát (1:0). A második féldő 15 percében Niculescu sarokrugásból gyönyörű fejjel egyenlített (1:1). A 54. percben remek egyéni akcióból Tana a győztes gólt szerzi meg (2:1).

Suburbii—Izvorul 1:0 (0:0). Két kiesésre álló csapat harca a pontokért. A Suburbii egyik játékosát kiállítja a bíró, majdnem végig tíz emberrel játszanak. A második féldő 27. percében esik a győztes gól Bagoly lövéséből.

BUKAREST

Maccabi—Voevodul Mihai 3:1 (2:0). A bukaresti bajnokság utolsó, döntő mérkőzése. A Maccabi a bukaresti kerület bajnoka.

SZATMÁR

Kolping—Seini 1:0 (0:0).

NAGYKAROLY

Phönix—Nagykarolyi Törekvés 6:0 (2:0)

KOLOZSVAR

Napoca—Avram Iancu 5:0 (2:0).

ZOMBOLYA

ZsSE—Kadima 7:0 (4:0).

Barátságos mérkőzések

TEMESVÁR

TMTE—ATE 3:1 (2:1).

Kinizsi—Electrica 3:1 (2:1).

Hajduk—Hakoah Arad 6:0 (0:0).

SZATMÁR

Törekvés—Barkochba 3:1 (0:0).

KOLOZSVAR

Haggibor—KAC 2:1 (0:1).

SEPSISZENTGYÖRGY

BMTE kombinált—SMTE kombinált 4:3 (1:1).

BMTE—SMTE 3:3 (1:1). Szép játék. A sepsiszentgyörgyi csapat a tévesen meghosszabbított játékidőben egyenlített ki.

BRASSÓ

KTE—Soimii kombinált 2:1 (2:0).

NAGYVÁRAD

Kinizsi—Nagykarolyi Viktoria 2:1 (1:0)

BOTFALU

Cukorgyár S. K.—Brasovia kombinált 2:1 (2:0).

KOMMANDO

Gloria (Brassó)—SWAR 2:2 (2:2)

A Ferencváros fölényesen verte a Phöbust — és ezzel bajnok!

Budapest, június 12.

Sohasem volt olyan izgalmas a magyar profibajnokság, mint az idén. Az utolsó mérkőzésen döntött el! A Phöbus nagyon felkészült, mert az Újpestnek akarta megszerezni a bajnokságot, amihez a döntetlen is elég lett volna. A Ferencváros a sérült Háda helyett Kutasi játszott. Elég fáradtan mozgott a friss Phöbus-szal szemben, de végül is fölényesebb technikája „felőrölte” ellenfelét:

Ferencváros—Phöbus 6:0 (1:0).

A gólok ebben a sorrendben estek: Sárosi (30. perc), Toldi (10. perc), Kemény kornere után kavargásból öngól (11.) Polgár (24.) Toldi (27.) Sárosi (50.)

A BEFEJEZETT MAGYAR PROFIBAJNOKSÁG VÉGSŐ ÁLLÁSA

1. Ferencváros	22	19	1	2	89:31	39
2. Újpest	22	16	5	1	68:25	37
3. Bocskai	22	12	3	7	52:32	27
4. Hungária	22	12	2	8	62:41	26
5. Szeged	22	9	2	11	40:45	20
6. Kácsi	22	7	5	10	43:50	19
7. Budai	22	6	7	9	37:54	19
8. Phöbus	22	6	6	10	42:50	18
9. III. kerület	22	7	4	11	41:57	18
10. Attila	22	6	3	13	32:47	15
11. Somogy	22	6	2	14	30:77	14
12. Nemzeti	22	2	8	11	31:58	12

★

STOCKHOLM

AIK—Hungária, Ferencváros vegyes 3:1

BODENBACH

Bodenbach válogatott—III. ker. FC 4:2 (2:2).

ZÁGRAB

Brazília válogatott—Gradjanszky 0:0. Vilanyfényes esti mérkőzés.

BRÜNN

Floridsdorf—Zidenice 3:3 (2:1). (1:0).

STUTTART

USA válogatott—Württemberg kerületi válogatott 1:0 (1:0).

MALMÖ

Sheffield Wednesday—Malmö válogatott 9:1

Tenisz Davis Cup

CSEHSZLOVAKIA—UJZÉLAND 4:1.

Prága, június 12.

Csehszlovákia, miután első nap 2:0-ra, második nap 2:1-re vezetett, végeredményben is győzött. Az utolsó két mérkőzés:

Hecht cseh—Andrews újzélandi 6:1, 6:1, 6:0.

Menzel cseh—Malfrey újzélandi 6:2, 6:0, 6:1.

AUSZTRÁLIA—JAPÁN 3:2.

Eastburne, június 12.

Ausztrália első két napi bravúros játékaival már 3:0-ra vezetett, Japán érdekes körülmények között javított 3:2-re.

Fushikura—Mc Grath 6:4, 5:7, 6:2, 8:6. Ezzel 3:1.

Crawford nem érezte magát fittnak és feladta, miután Ausztrália már amugyis nyert. Így 3:2 a végeredmény.

Crawford helyett a csapatban nem nevezett Turnbull mégis lejátszotta a mérkőzést — versenyen kívül:

Turnbull—Samagishi 6:4, 7:5, 9:7.

FRANCIAORSZÁG—NÉMETORSZÁG 3:2.

Páris, június 12.—

Óriási küzdelem, amely bebizonyította, hogy a németeknek, csak egyetlenegy klasszis játékosuk van: Cramm.

Borotra, Brugnion francia—Cramm, Dunkler német 5:7, 6:2, 6:4, 6:4.

Merlin francia Nourney német 6:4, 7:5, 6:2.

Cramm német—Boussus francia 6:1, 6:0, 0:6, 6:4.

OLASZORSZÁG—SVÁJC 5:0

Róma, június 12.

Olaszország az utolsó két egyes mérkőzést is fölényesen nyerte a feltűnő gyengén játszó svájci játékosokkal szemben.

A következő fordulóban: — vagyis az európai zóna középdöntőjében:

Franciaország—Ausztrália és Olaszország—Csehszlovákia.

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor utca 24.

MAGYARORSZÁG—BELGIUM 2:1.

Budapest, június 12.

A második nap után a magyar—belga nemzetekközötti barátságos teniszmérkőzés állása 2:1 Magyarország javára. A három mérkőzés:

Gabrovitz magyar—Lacroix belga 6:3, 6:4, 6:5.

Adamson kisasszony—Schréderné 6:2, 7:5.

Kehrlng, Gabrovitz—Ewbank, Lacroix 7:5, 2:6, 6:2.

Bemutató egészítette ki a műsort. Fel-tűnést keltett a fiatal Drjetomszki könnyű győzelme: Drjetomszki—Lacroix 8:6, 6:0.

★

KOLOZSVÁR

Haggibor—KAC 3:2. Camarasescu kupa mérkőzés.

Atlétika

MAGYAR GYŐZELMEK MILANÓBAN

A milánói nagy nemzetközi versenyen a magyar atléták a következő eredményeket érték el.

400 m. 1. Barsi 49.2 mp. (előfutamtól fáradtan futott. 110 m. gát: 1. Kovács 15.9 mp. 100 m-en Forgács második 11 mp.-cel.

A BERLINI NEMZETKÖZI FŐISKOLÁS VIADALON MAGYARORSZÁG MÁSODIK

Eredetileg öt nemzet főiskolásainak viadala lett volna, de a franciák nem jelentek meg. A végső pontversenyben:

1. Németország 34 pont.
2. Magyarország 23 és fél pont.
3. Svédország 17 pont.
4. Lengyelország 13 pont.

A magyar atléták közül az egyetlen és egyben a legszebb győzelmet Sir aratta 100 méteren (10.6 mp.) Bácsalmási diszkoszvetésben, távolugrásban második, rudugrásban negyedik, Súlyom 182 centiméterrel második a magasugrásban, Farkas 57.42 méteres dobással második a gerelyvetésben, Verbőczy 51 mp.-cel második 400 méteren. 4x100 méteren második volt a magyar csapat.

KI JÖN BRASSÓBA?

A július 8-iki brassói Románia—Magyarország hölgy atlétái viadalra válogattak Budapesten. A válogató-verseny új magyar rekordhozott a súlydobásban:

GAZDASÁGI TANÁCSADÓI

Baromfitenyésztés

második lényegesen átdolgozott kiadás

Dr. Bernátsky Jenőnél

250 oldalas, számtalan ábrával ellátott könyv ára 120.— Lei.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

Korszerű Husnélküli Táplálkozás

Utbaigazításokkal és konyhareceptekkel. Vese, gyomor, stb. betegek diétás ellátására. — Étrendi tanácsokkal, 303 recepttel és 94 összeállított menüvel.

Írta: Dr. Ruznyák István, budapesti szanatóriumi vezetőorvos.

Ára: 95 lej, postán, utánvétellel 115 lej.

Kapható Brassói Lapok Könyvostályában

Fontos szakkönyvek villamos- és gőzgépezés részére

Bagossy: Elektromos erőátvitel 90.—

Jesch László: Villamos gépkezelők kézikönyve, 2 kötet 180.—

Jesch László: Váltakozó áramú motorok 90.—

Hinsenkamp, Elemi műszaki mechanika 180.—

Kellner és Pöschl: Elektrotechnika, 3 kötet 235.—

Rohonyi: Általános elektrotechnika elemei 120.—

Jalsoviczky: Járómotorok 120.—

„ Gőzturbinák 120.—

„ Vízurbinák 120.—

„ Gázmotorok 240.—

Sávoly: A gőzmozdony leírása, működése és kezelése 240.—

Naszályi József: A stabil gőzkazánok és gőzgépek gyakorlati tankönyve 150.—

Kapható:

Brassói Lapok Könyvostályában

Felvezeték Önt, ha „OLLA” helyett silány utáztatokat ajánlanak. Utasítsa vissza ragszokdjek az eredeti csomagolásu „OLLA”-hoz.

LORD LONDONDERRY

angol légügyi miniszter, egyik legismertebb angol sportember, akit a napokban repülőszerecséltenség éri.

100 m. 1. Nagy Edit 13.2 mp. Súlydobás: 1. Kael Anna 11.20 (rekord). Diszkosz: 1. Nadányi 33.39. Távolugrás: 1. Egressy Judit 514 cm.

Uzás

KÉT HÖLGYUSZÓVAL VESZ RÉSZT ROMÁNIA AZ EURÓPA-BAJNOKSÁGON?

— melyet az idén Magdeburgban rendeznek. A román uszók idejei — fedett uszoda és tréner hiányában — olyan gyengék, hogy egészen tizedrangú szerepet játszanának csak a bajnokságokon. Eredetileg

Mély fájdalommal tudjuk, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett jó férj, édesapa, nagypapa, testvér, sógor és rokon

ILKEI JÓZSEF

nyug. C. F. R. fűtőházi értesítő

életének 58-ik, boldog házasságának 30-ik évében f. hó 11-én rövid szenvedés után lelkét visszaadta Teremtőjének.

Szeretett halottunk földi maradványait f. hó 13-án d. u. 5 órakor fogjuk a gyászházból, Fux János-u. 3 sz. alól (Kút város) a sprengi unitárius temetőbe örök nyugalomra kísérni

Drága halottunk Isten veled!

Brassó, 1934. június 11.

A gyászoló család.

4 szobás lakás,

minden kényelemmel ellátva, július vagy augusztus 1-étől jutányosan kiadó Gyá-rut 3. L. emelet balról. A Schergyártól 1 percre fekszik.

ugy volt, hogy egyetlen romániai uszós sem megy Magdeburgba. Bár tanulási célból nem ártana.

Most aztán úgy alakult a helyzet, hogy valószínű: két hölgyuszó mégis képviseli Romániát a magdeburgi versenyeken. A marosvásárhelyi MSE Izsák Lilit, az országos gyorsuszó bajnoknőt akarja kiküldeni. A bukaresti uszóklub külön feltételhez szabja Jennine Lempart kiküldetését: ha július 20-ig a francia százméteres hölgy melluszó rekorddal egyenlő idő ér el... A költségeket természetesen az egyesületek viselik. A szövetség csak a hivatalos jelleggel „kölszözi”...

Akárhogyan is lesz, de ideje, hogy már egyszer Románia is — akármilyen szerény „hangu” csapattal — megjelenjen az európai „uszókoncerten”...

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Szappangyári felszerelést, hűtővel, esetleg hűtőt magában megvennék. Tevjoivits Mór, Szatmáron. 12732

Eladó jókarban levő szalagfűrés, kézi- és géphajtásos. Deák Ferenc, Panit, jud. Mures. 12763

Sepsiszentgyörgyön, Reg. Ferdinand-uton építkezésre alkalmas, részben befásított, igen szépfékvésű belsegű e' adó. Cim a kiadóban. 12762

Gyártelep, 50.000 m² telek, 1500 m² épület, 105 HP. erőfejlesztőgép, Brassó közelében, kedvező feltételek mellett, bármilyen ipari célra eladó. Banca Generala a Tării Românești, București, Str. Lipsicani 20.

Mézet keresek azonnali megvételre, bármilyen mennyiségben. Gál Béla, Brassó. 12775

Modern irodai butorok keresetnek. Thomas, Scheeser és Galtz, Brassó. 12774

Allást keres

Önálló, modern férfiszabász, több évi gyakorlattal, állást keres. Levelek Szigetváry, Sibiu, Turnului 13. 12773

Allást nyer

Keresek 2 kötélygyártósegédet, kik a kender gerebenezésben jártasak, jó fizetés mellett. O. Fritsch, Brassó, Str. Avram Jancu 106. 12765

Nagyvállalatnál 32—36 éves

izr., román, német, magyar levelező elhelyezkedést találna, benősülés esetén. Fuchs Marcell, Szatmár, Tepes Voda 45.

Lakás

Lakás, 2 szobás, fürdőszoba, konyha, minden mellékfelszereléssel július 15-ére kiadó. Brassó, Fekete-utca 5. Megtekinthető délután 3—5-ig. 12688

Vegyes

A tg.-mureși „Francia leány gimnázium” első osztályába felvételi vizsgák, (szár tan román nyelv) június 21-én délután 10 órakor kezdődnek.

FIATALOK tanácsadóje

Szerelmi levelező, kiegészítő társaság illemszabályaival. Délyegnyelv, virágnyelv. stb. Araszines borítólap 30 lej.

Testnevelési Kiállítás

Bukarestben június 8-tól július 8-ig az EURÓPA összes menetjegyirodáiban eladott szelvényfüzet alapján 50% kedvezmény a C. F. R., S. M. R. és N. F. R. vonalain, valamint a kiállítás feladott táviratok árából

10—30% kedvezmény a szállodákban, éttermekben, üzletekben, színházakban, és mozgóképszínházakban.

A kiállítás keretében bemutatásra kerülnek a testneveléssel kapcsolatos tudományos problémák, valamint a különböző sportágak, azok kedvező és kedvezőtlen hatásai, ugyszintén az összes sporteszközök.

Naponta nemzetközi futball, rugby-és boxmérkőzések, ballet bemutatások, görög-, római- és szabadstíliú birkózóversenyek 50 nemzetközi bajnok részvételével.

Lunapark, tűzijátékok, fényszórók, zenekarok, éttermek, sörcsarnokok gondoskodnak a közönség szórakoztatásáról a

Testnevelési Kiállításon

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és könyvkiadó R.-T. Brassó.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla